

בנק לאומי לישראל בע"מ

("הבנק")

תשקיף מדף

מכוח תשקיף מדף זה (להלן: "התשקיף"), יוכל הבנק להנפיק מניות רגילות על שם בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת של הבנק ו/או ניירות ערך אחרים של הבנק, לרבות כתבי התחייבות נדחים, הכוללים מנגנון לספיגת הפסדי קרן, במסגרתו יכול ויומרו כתבי ההתחייבות הנדחים למניות רגילות של הבנק ללא מתן זכות ברירה למחזיקים בהם.

הצעתם של ניירות הערך על פי תשקיף תיעשה בהתאם להוראות סעיף 23א(ו) לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, באמצעות דוחות הצעת מדף, בהם יושלמו כל הפרטים המיוחדים לאותה הצעה, בהתאם להוראות כל דין ובהתאם לתקנון והנחיות הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ, כפי שיהיו באותה עת (כל אחד מהדוחות הללו יכונה להלן: "דוח הצעת מדף").

גורמי הסיכון אליהם חשוף הבנק כוללים, בין היתר, את הסיכונים העיקריים הבאים: סיכון אשראי כולל, סיכון איכות לווים ובטחונות, סיכון ריכוזיות לווה גדול וקבוצת לווים, סיכון ריכוזיות ענפית ומגזרית, סיכון שוק כולל, סיכון בסיס, סיכון ריבית, סיכון מרווח ומחירי מניות, סיכון נזילות, סיכון תפעולי (לרבות סיכון להפסד הנובע מליקויים או כשלים של תהליכים פנימיים, פרויקטים גדולים, אנשים או מערכות או אירועים חיצוניים, כולל סיכונים סייבר), סיכון משפטי ורגולציה, סיכון ציות, סיכון מוניטין, סיכון פנסיה, סיכון אסטרטגי, סיכון הבנקאות ההוגנת (Conduct) וסיכונים הנגרמים עקב אירועים חיצוניים גלובליים או מקומיים שעלולים לגרום התממשות של מספר סיכונים במקביל. לפרטים בדבר סיכונים אלה ראו בפרק סקירת הסיכונים – חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2017 הנכלל בתשקיף המדף על דרך ההפנייה.

יכולת הבנק לחלק דיבידנד כפופה להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד, ובכלל זה הוראות חוק החברות והוראות בנק ישראל, ועמידת הבנק ביעדי הלימות ההון שלו, גם לאחר חלוקת הדיבידנד. לפרטים נוספים ראו ביאור 25 א' ד' לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2017, הנכללים בפרק 8 לתשקיף על דרך ההפנייה.

הבנק הינו "תאגיד בנקאי" כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. במסגרת זו חלות על הבנק הוראות שונות מכוח הדינים החלים על תאגידי בנקאיים.

נכון למועד תשקיף זה, תעודות ההתחייבות של הבנק שבמחזור מדורגות על-ידי סטנדרד & פור'ס מעלות בע"מ ועל-ידי מידרוג בע"מ. לפרטים נוספים בדבר הדירוג שניתן לתעודות ההתחייבות של הבנק ראו בפרק 1 לתשקיף.

ניתן לעיין בתשקיף באתר האינטרנט של רשות ניירות ערך, שכתובתו www.magna.isa.gov.il ובאתר האינטרנט של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ, שכתובתו www.maya.tase.co.il.

תאריך התשקיף: 25 במאי 2018

תוכן עניינים

עמוד	פרקי התסקיף	
1-א	מבוא	1
1-ב	הצעת ניירות הערך על-פי תסקיף המדף	2
1-ג	הון המניות והמחזיקים בו	3
1-ד	תמורת ההנפקה וייעודה	4
1-ה	תיאור עסקי הבנק	5
1-ו	ניהול הבנק	6
1-ז	בעלי עניין בבנק	7
1-ח	דוחות כספיים ודוח אירועים	8
1-ט	חוות דעת משפטית	9
1-י	פרטים נוספים	10
1-יא	חתימות	11

פרק 1 - מבוא

1.1. כללי

בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") התאגד בישראל בשנת 1950, כחברה ציבורית לפי פקודת החברות. הבנק הוא תאגיד בנקאי בעל רישיון "בנק" לפי הוראות חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן: "חוק הבנקאות").

1.2. היתרים ואישורים

הבנק קיבל את כל ההיתרים, האישורים והרישיונות הדרושים על פי דין לפרסום תשקיף זה. תשקיף זה הינו תשקיף מדף, כהגדרתו בסעיף 23א לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן: "חוק ניירות ערך") והצעת ניירות ערך על-פיו תיעשה על פי דוח הצעת מדף אשר יוגש בהתאם לחוק ניירות ערך ותקנות ניירות ערך (הצעת מדף של ניירות ערך), התשס"ו-2005 (להלן: "תקנות הצעת מדף") ואשר בו יושלמו הפרטים המיוחדים לאותה הצעה (להלן: "דוח הצעת מדף").

אין בהיתרה של רשות ניירות ערך לפרסם את תשקיף המדף משום אימות הפרטים המובאים בו או אישור מהימנותם או שלמותם, ואין בו משום הבעת דעה על טיבם של ניירות הערך שיוצעו על פיו.

הבנק קיבל מהבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ (להלן: "הבורסה") אישור עקרוני לרישום של ניירות ערך שיוצעו על פי תשקיף מדף זה, ככל שיוצעו, על-פי דוח הצעת מדף.

אין לראות באישור העקרוני של הבורסה אישור לפרטים המובאים בתשקיף המדף או למהימנותם או לשלמותם, ואין בו משום הבעת דעה על הבנק או על טיבם של ניירות הערך שיוצעו על פי תשקיף מדף זה או על המחיר שבו הם יוצעו בדוח הצעת מדף.

מתן האישור העקרוני של הבורסה אינו מהווה אישור לרישום ניירות הערך שיוצעו על פי תשקיף המדף למסחר, והרישום למסחר של ניירות הערך האמורים יהא כפוף לקבלת אישור לרישום ניירות ערך למסחר על-פי דוח הצעת מדף אשר יוגש בהתאם לחוק ניירות ערך ותקנות הצעת מדף. אין במתן אישורה העקרוני של הבורסה משום התחייבות למתן אישור לרישום למסחר של ניירות הערך שיוצעו על-פי דוח הצעת מדף. על אישור בקשה לרישום ניירות ערך למסחר על-פי דוח הצעת מדף יחולו הוראות תקנון הבורסה וההנחיות על-פיו, כפי שיהיו בתוקף בעת הגשת הבקשה לרישום למסחר על-פי דוח הצעת המדף.

1.3. הון המניות

1.3.1 הון המניות הרשום של הבנק הינו 3,215,000,000 ש"ח ע.נ. המחולק ל-3,215,000,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כל אחת. הון המניות המונפק והנפרע של הבנק לתאריך תשקיף המדף בערכים נומינליים הינו 1,524,021,394 ש"ח, המחולק ל-1,524,021,394

מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת.¹ הון המניות המונפק והנפרע של הבנק בדילול מלא² הינו 1,524,720,264 ש"ח, המחולק ל-1,524,720,264 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת.

1.3.2 ההון של הבנק ליום 31.12.2017 (במיליוני ש"ח):

הון מניות 7,110

פרמיה 1,729

עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות 38

הפסד כולל אחר מצטבר (3,051)

עודפים שנצברו 27,341

הלוואות לעובדים לרכישת מניות הבנק-

זכויות שאינן מקנות שליטה 386

סך כל ההון 33,553

1.3.3 יחס הון לרכיבי הסיכון בקבוצת הבנק

לפרטים אודות האמצעים ההוניים, יחסי הון והלימות ההון של הבנק, ראו ביאור 25א' לדוחות הכספיים של בנק לשנת 2017, הנכללים בפרק 8 לתשקיף זה על דרך ההפנייה.

¹ כל מניות הבנק שהונפקו רשומות על שם. המניות שהונפקו ותונפקנה הומרו או תומרנה לסטוק רגיל, הניתן להעברה ביחידות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א. המלים "מניות" ו"בעל מניה" בתשקיף מדף זה כוללות "סטוק" ו"בעל סטוק" בהתאמה ומניה רגילה אחת בת 1 ש"ח משמעותה 1 ש"ח ע.ג. סטוק רגיל.

² לעניין יחידות לא סחירות מסוג PSU הניתנות להמרה למניות שהוקצו לנושאי משרה, ראו בסעיף 3.2.2 בתשקיף. בהתקיים התנאי למימוש יחידות PSU הנ"ל בכל אחד ממועדי ההבשלה, תבשלנה היחידות PSU-2016 ו- PSU-2017 ל- 312,882 ו- 385,988 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחד של הבנק, בהתאמה. 925,750,000 ש"ח ע.ג. כתבי התחייבות נדחים (סדרה 400) של הבנק שהונפקו בחודש ינואר 2016, ואשר הוכרו על-ידי המפקח על הבנקים כמכשירי הון המסווגים כהון רובד 2, כוללים מנגנון לפיו בנסיבות מסוימות שהוגדרו על ידי המפקח על הבנקים תבוצע המרה כפויה של כתבי התחייבות הנדחים לעד 147,492,625 מניות רגילות של הבנק. לפרטים נוספים ראו בשטר הנאמנות לכתבי התחייבות הנדחים (סדרה 400) המצורף לדוח הצעת המדף של הבנק מיום 20.1.2016 (מס' אסמכתא: 2016-01-014872) (להלן: "שטר הנאמנות לסדרה 400"). יצוין, כי נתוני הדילול המלא דלעיל לא מתייחסים לתרחיש של המרה כפויה של כתבי התחייבות הנדחים כאמור.

1.4. תעודות התחייבות שהונפקו על ידי הבנק וחברות בנות (באחריות או בערבות הבנק) ועדיין במחזור נכון למועד תשקיף המדף:

נאמן	הצמדה (קרו וריבית) ⁵		ריבית שנתית	שווי בורסאי (של סדרות נסחרות בלבד) ליום 31.12.2017	שווי בדוחות הכספיים ליום ⁴ 31.12.2017	סכום הריבית שנצברה עד ליום ³ 31.12.2017	ערך נקוב (בשקלים חדשים)			מועד פירעון	מועד הנפקה	מספר נייר ערך בבורסה
	בסיס	סוג					מועדך מחדש ליום 31.12.2017 לפי תנאי ההצמדה ⁶	ביום 31.12.2017	במועד פרסום התשקיף			
פז רזניק פז נבו	יוני-15	מדד	0.59 %	5,375,518,057	5,265,276,575	-	5,338,151,000	5,338,151,000	5,338,151,000	30.06.2020	21.07.2015	6040315
פז רזניק פז נבו	-	ללא	3.01%	1,260,745,000	1,158,653,750	8,653,750	1,150,000,000	1,150,000,000	1,150,000,000	31.03.2024	21.07.2015	6040323
משמרת	דצמ- 09	מדד	4.0%	1,621,752,597	1,458,276,275	9,017,609	1,449,258,665	1,349,998,000	1,349,998,000	04.02.2060	03.02.2010	6040141
משמרת	-	ללא	משתנה	969,665,000	952,168,639	2,168,639	950,000,000	950,000,000	950,000,000	04.02.2060	03.02.2010	6040158
משמרת	ספט- 11	מדד	3.40%	2,103,278,604	1,908,000,65	9,041,507	1,897,672,005	1,870,745,000	1,870,745,000	10.11.2020	10.11.2011	6040299
משמרת	יוני-09	מדד	5.0%	1,233,898,766	1,099,798,336	7,584,816	1,092,213,520	999,999,000	999,999,000	10.08.2059	16.08.2009	6040257
משמרת	-	ללא	משתנה	1,035,198,965	1,002,918,442	2,919,442	999,999,000	999,999,000	999,999,000	10.08.2059	16.08.2009	6040265
משמרת	-	ללא	3.25%	980,369,065	925,750,000	-	925,750,000	925,750,000	925,750,000	21.01.2026	24.01.2016	6040331
	מארס- 2009	מדד	6.20%	-	1,206,169,937	47,815,029	1,158,354,908	1,000,000,000	1,000,000,000	4-5.2058		4-5.2009
	יולי 2003	מדד	5.4%	-	20,080,615	387,496	19,693,119	16,000,000	16,000,000	20.8.2018		20.8.2003
	נובמבר 2007	מדד	4.95%	-	188,469,472	71,987,947	116,481,525	100,000,000	100,000,000	15.1.2035		15.1.2008
	פברואר 2005	מדד	4.9%	-	5,562,346	194,564	5,367,782	4,365,500	4,365,500	5.4.2020		5.4.2005
	יוני 2008	מדד	4.45%	-	115,371,312	2,221,001	113,150,311	100,000,000	100,000,000	23.7.2023		22.7.2008
	נובמבר 2010	מדד	3.75%	-	78,775,241	56,613	78,718,628	75,000,000	75,000,000	23.12.2025		23.12.2010

מארכ 2007	מדד	4.10%	-	61,753,224	1,745,805	60,007,419	50,000,000	50,000,000	17.4.2022	16.4.2007
נובמבר 2002	מדד	6.60%	-	106,077,990	5,874,977	100,203,013	82,404,350	172,150,000	1.2021- 71.202	12.2002- 1.2003
נובמבר 2000	מדד	6.50%	-	1,746,189	106,026	1,640,163	1,250,000	3,000,000	2.1.2022	2.1.2001
דצמבר 2000	מדד	6.35%	-	1,158,261	63,787	1,094,474	833,338	2,000,000	30.1.2022	30.1.2001
פברואר 2004	מדד	5.17%	-	14,808,118	687,715	14,120,403	11,500,000	11,500,000	1.4.2019	1.4.2004
פברואר 2004	מדד	5.15%	-	6,437,625	373,891	6,063,734	5,000,000	5,000,000	14.4.2019	14.4.2004

- 3 בתעודות ההתחייבות צמודות למדד המחירים לצרכן סכום הריבית כולל את רכיב ההצמדה על הריבית שנצברה (בכפוף ובהתאם לתנאי ההצמדה של הסדרה).
- 4 השווי בדוחות הכספיים, כפי שמוצג בטבלה, כולל את השווי הנקוב כשהוא מוערך מחדש ליום 31 בדצמבר 2017 לפי תנאי הצמדה בתוספת סכום הריבית שנצברה עד ליום 31 בדצמבר 2017 (כפי ששני אלה מופיעים בשתי העמודות שמימין לעמודת השווי בדוחות הכספיים בטבלה), ובתוספת או ניכוי, לפי העניין, של יתרת הפרמיה או הניכיון הנכונים ליום 31.12.2017.
- 5 המילה "מדד" מציינת הצמדה למדד המחירים לצרכן, כשמדד הבסיס הינו המדד בגין החודש המופיע תחת כותרת המשנה "בסיס". בסדרה שהיו בה מספר הנפקות, מופיע המדד הנכון למועד ההקצאה הראשונה.
- 6 תעודות ההתחייבות אשר לפי תנאי ההצמדה שלהן הינן צמודות במלואן למדד המחירים לצרכן, הוצמדו לפי המדד בגין חודש נובמבר 2017. השערוך כולל את כל תשלומי הקרן שהיו צריכים להתבצע עד ליום 31.12.2017.

(א) כללי

- (1) בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 (להלן: "תקנות הדוחות"), סדרה של תעודות התחייבות תיחשב למהותית אם סך התחייבויות הבנק על פיה נכון למועד הדיווח מהווה חמישה אחוזים או יותר מסך כל התחייבויות הבנק למועד הדיווח. בהתאם להגדרה זו, אף אחת מסדרות תעודות ההתחייבות המנויות בטבלה לעיל אינה מהותית.
- (2) הבנק עומד בכל התנאים וההתחייבויות לפי שטרי הנאמנות, ולא התקיימו תנאים המקימים עילה להעמדת תעודות ההתחייבות המנויות בטבלה לפירעון מידי או למימוש בטוחות.
- (3) אם תחליט הבורסה להפסיק את המסחר באחת מסדרות תעודות ההתחייבות הסחירות המנויות בטבלה, כתוצאה מכך ששווי החזקות הציבור באותה סדרה פחת מהסכום הקבוע ו/או שייקבע מעת לעת בהנחיות הבורסה בדבר מחיקה מן המסחר, יפעל הבנק כמפורט לעניין זה בתשקיף ו/או בדוח הצעת המדף שמכוחם הונפקה אותה סדרה, לרבות קביעת מועד לפדיון מוקדם, והכול כמפורט בתשקיף ו/או בדוח הצעת המדף האמורים.

(ב) להלן פרטים נוספים לעניין הסדרות בטבלה:

- (1) מובא להלן פירוט נוסף לגבי סדרות תעודות ההתחייבות שבהן בוצעה יותר מהקצאה אחת:

סדרה	מספר הקצאות	מועדי הקצאה	סכומי הקצאה (ע.ג. בש"ח)
177	2	19.7.2015	1,700,000,000
		21.1.2016	3,638,151,000
יד'	2	14.11.2011	860,745,000
		30.01.2012	1,010,000,000
לא סחיר 2009	5	7.4.2009	300,000
		27.4.2009	500,000
		11.5.2009	35,000
		10.5.2009	134,200
		12.5.2009	30,800
לא סחיר 2002	5	26.12.2002	10,000,000
		1.1.2003	10,000,000
		25.12.2002	137,500,000
		31.12.2002	10,000,000
		31.12.2002	5,000,000

פירוט התשלומים על-חשבון הרי בית		פירוט התשלומים על-חשבון הקרן (בסדרות שבהן חל יותר מתשלום אחד)			מספר תשלומים לפירעון הקרן	פירעון סופי (קרן וריבית)	סדרה
תשלום ראשון	תדירות התשלום	תשלום אחרון	תדירות התשלום	תשלום ראשון			
31.12.2015	חצי שנתית	-	-	-	1	30.06.2020	177
30.09.2015	חצי שנתית	-	-	-	1	31.03.2024	178
4.05.2010	רבעונית	-	-	-	1	4.02.2060	200
4.05.2010	רבעונית	-	-	-	1	4.02.2060	201
10.11.2012	שנתית	-	-	-	1	10.11.2020	יד'
10.11.2009	רבעונית	-	-	-	1	10.08.2059	300
10.11.2009	רבעונית	-	-	-	1	10.08.2059	301
30.06.2016	רבעונית	-	-	-	1	21.01.2026	400
אפריל – מאי 2010	שנתית	-	-	-	1	אפריל – מאי 2058	לא סחיר 4-5.2009
20.08.2004	שנתית	-	-	-	1	20.8.2018	לא סחיר 20.8.2003
15.1.2035	בולט	-	-	-	1	15.1.2035	לא סחיר 15.1.2008
5.04.2006	שנתית	-	-	-	1	5.4.2020	לא סחיר 5.4.2005
22.07.2009	שנתית	-	-	-	1	23.7.2023	לא סחיר 22.7.2008
23.12.2011	שנתית	-	-	-	1	23.12.2025	לא סחיר 23.12.2010
16.04.2008	שנתית	-	-	-	1	17.4.2022	לא סחיר 16.4.2007
ינואר 2004	שנתית	1.2021-1.2027	שנתית	ינואר 2008	14-20	1.2021-1.2027	לא סחיר 12.2002-1.2003
2.01.2002	שנתית	2.1.2022	שנתית	2.1.2011	12	2.1.2022	לא סחיר 2.1.2001
30.01.2002	שנתית	30.1.2022	שנתית	30.1.2011	12	30.1.2022	לא סחיר 30.1.2001
1.04.2005	שנתית	-	-	-	1	1.4.2019	לא סחיר 1.4.2004
14.04.2005	שנתית	-	-	-	1	14.4.2019	לא סחיר 14.4.2004

(2) להלן פרטים נוספים בנוגע למועדי הפירעון של סדרות תעודות ההתחייבות. מובהר כי המידע המובא להלן כפוף להוראות המלאות והמחייבות בנוגע למועדי פירעון הקרן והריבית, כפי שהן מופיעות בתשקיף הנפקת הסדרה הרלוונטית או בתשקיף המדף ובדוח הצעת המדף המתייחסים לסדרה הרלוונטית, לפי העניין :

(3) להלן פרטים נוספים לעניין שטרי ההון הנדחים מסדרות 200 ו-201:

- א. קיימת לבנק אופציה לפירעון מוקדם של שטרי ההון מסדרות אלה בתאריך 4.2.2021 כאשר אם הבנק לא פדה במועד זה, יהיה רשאי לפדותם, או לפדות כל חלק מהם, מידי 4 בפברואר של כל שנה לאחר מכן. הריבית בגין סדרות אלו תשולם 4 פעמים בשנה, בימים 4 בפברואר, 4 במאי, 4 באוגוסט ו- 4 בנובמבר של כל שנה.
- ב. שטרי ההון הנדחים (סדרה 200) נושאים ריבית שנתית קבועה בשיעור של 4% עד לתאריך 3.2.2021. לאחר תאריך זה ובמידה שלא יפדו בפדיון מוקדם, ישאו ריבית מדורגת שתיקבע על ידי הנאמן. הריבית המדורגת ומנגנון קביעתה מפורטים בדוח הצעת מדף מיום 2.2.2010.
- ג. שטרי ההון הנדחים (סדרה 201) נושאים ריבית שנתית משתנה במרווח של 1.4% מעל תשואת מק"מ לשנה כפי שמתפרסם על-ידי הבנק מעת לעת באמצעות דוחות מיידיים. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 חושבה הריבית לתקופה על-בסיס שיעור ריבית של 1.4940% לשנה (ראו דוח מיידי מיום 6.11.2017, מס' אסמכתא: 2017-01-097069). לאחר יום 3 בפברואר 2021, ובמידה שלא יפדו בפדיון מוקדם, ישאו ריבית משתנה שתחושב על ידי הנאמן. הריבית המשתנה ומנגנון קביעתה מפורטים בדוח הצעת מדף מיום 2.2.2010.

(4) להלן פרטים נוספים לעניין שטרי ההון הנדחים (סדרה 300 ו-301):

- א. קיימת לבנק אופציה לפדות את שטרי ההון הנדחים מסדרות אלה בפירעון מוקדם החל מ-10.8.2020, והכל כאמור בסעיף 3.2.10 לתשקיף המדף מיום 6 באוגוסט 2009 ובסעיף 4.4 לדוח הצעת המדף מיום 12 באוגוסט 2009.
- ב. שטרי ההון (סדרה 300) נושאים עד ליום 10 באוגוסט 2020 ריבית שנתית בשיעור של 5% לשנה. בסיום תקופה זו, אם לא ייפדו בפדיון מוקדם, ישאו ריבית מדורגת, שתיקבע מראש על-ידי הנאמן, והכל כאמור בדוח הצעת מדף של לאומי מימון מיום 12 באוגוסט 2009.
- ג. שטרי ההון הנדחים (סדרה 301) נושאים עד ליום 10 באוגוסט 2020 ריבית משתנה בשיעור של תשואת מק"מ לשנה, המחושבת בכל שלושה חודשים, בתוספת מרווח של 2% לשנה, כפי שמתפרסם על-ידי

הבנק מעת לעת באמצעות דוחות מיידיים. נכון ליום 31 בדצמבר 2017 חושבה הריבית לתקופה על-בסיס שיעור ריבית של 2.1020% לשנה (ראו דוח מידי מיום 14.11.2017, מס' אסמכתא: 2017-01-099472). לאחר יום 10 באוגוסט 2020, אם לא ייפדו בפדיון מוקדם, יישאו שטרי ההון הנדחים (סדרה 301) ריבית שנתית בשיעור של תשואת מק"מ לשנה, בתוספת שיעור שייקבע מראש על-ידי הנאמן, והכל כאמור בדוח הצעת מדף של לאומי מימון מיום 12 באוגוסט 2009.

(5) להלן פרטים נוספים לעניין כתבי התחייבות נדחים (סדרה 400):

קיימת לבנק זכות לפדות את כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה 400) בפדיון מוקדם לא לפני יום 21 בינואר 2021, ולא יאוחר מיום 21 בפברואר 2021, כמפורט בסעיף 7 לשטר הנאמנות סדרה 400. אם הבנק לא יממש את זכותו לפדיון מוקדם כאמור לעיל, אזי שיעור הריבית השנתית של כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה 400) יגדל או יקטן, לפי הענין, בגובה ההפרש בין שיעור ריבית העוגן כהגדרתה בשטר הנאמנות במועד שינוי הריבית לעומת שיעור ריבית העוגן במועד הנפקתם לראשונה. לפרטים נוספים ראו בשטר הנאמנות לסדרה 400.

(6) פרטי הנאמנים

להלן פרטים נוספים בדבר הנאמנים לסדרות תעודות ההתחייבות ופרטי ההתקשרות עימם:

הנאמן	רזניק פז נבו נאמנויות בע"מ (עבור סדרות 177, 178)	משמרת - חברה לשירותי נאמנות בע"מ (עבור סדרות: 200, 201, 300, 301, 400, ידי)
איש קשר	יוסי רזניק	רמי סבטי
כתובת	רח' יד חרוצים 14 תל-אביב 6770007	דרך מנחם בגין 48-46, תל-אביב 6618001
טלפון	03-6389200	03-6374354
פקס	03-6389222	03-6374344
דוא"ל	trust@rpn.co.il	trusts@bdo.co.il

דירוג תעודות ההתחייבות של הבנק (7)

תעודות ההתחייבות המונפקות על-ידי הבנק מדורגות על-ידי סטנדרד & פוריס מעלות בע"מ (להלן: "מעלות") ועל-ידי מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג") במועד הנפקתן, וכן במסגרת דוחות דירוג המתפרסמים מעת לעת.

להלן פרטים בדבר הדירוג של תעודות ההתחייבות שהונפקו על-ידי הבנק ועל-ידי לאומי מימון במועד הנפקתן ונכון למועד התשקיף:

במועד ההנפקה		במועד פרסום התשקיף		
מידרוג	מעלות	מידרוג	מעלות	
Aa2 יציב	ilA+/Negative	Aa2 יציב	ilAA	שטרי הון הנדחים - סדרה 200
Aa2 יציב	ilA+/Negative	Aa2 יציב	ilAA	שטרי הון הנדחים - סדרה 201
Aaa יציב	ilAAA	Aaa יציב	ilAAA / Stable	אגרות חוב (סדרה 177, 178)
Aa1 יציב	ilAA	Aa1 יציב	IlAA+ / Stable	כתבי התחייבות נדחים (סדרה יד')
Aa2 יציב	ilA+	Aa2 יציב	ilAA / Stable	שטרי הון נדחים (סדרות 301, 300)
-	ilAA	-	ilAA	כתבי התחייבות נדחים (סדרה 400)

לפרטים נוספים אודות דירוג ניירות ערך שהנפיק הבנק על-ידי חברת מעלות בשלוש השנים הקודמות ראו דיווח מיידי מיום 24.10.2017 (מס' אסמכתא 2017-01-093406).

לפרטים נוספים אודות דירוג הבנק על-ידי חברת מודיס, חברת האם של מידרוג, בשלוש השנים הקודמות, ראו דיווח מיידי מיום 21.1.2018 (מס' אסמכתא 2018-01-007462).

פרק 2 - הצעת ניירות ערך על-פי תשקיף המדף

על-פי תשקיף מדף זה יכול שיוצעו לציבור, באמצעות דוחות הצעת מדף, מניות רגילות של הבנק ו/או ניירות ערך אחרים של הבנק, לרבות כתבי התחייבות נדחים, הכוללים מנגנון לספיגת הפסדי קרן, במסגרתו יכול ויומרו כתבי ההתחייבות הנדחים למניות רגילות של הבנק ללא מתן זכות ברירה למחזיקים בהם (להלן ביחד: "ניירות הערך").

הצעת ניירות הערך על-פי תשקיף מדף זה תיעשה, בהתאם להוראות סעיף 23א לחוק ניירות ערך, באמצעות דוחות הצעת מדף אשר בהם יושלמו כל הפרטים המיוחדים לאותה הצעה, לרבות פרטי ניירות הערך המוצעים ותנאיהם, בהתאם להוראות תקנון הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ והנחיותיה, כפי שיהיו באותה עת ולהוראות כל דין.

פרק 3 – הון המניות והמחזיקים בו

3.

3.1. הון המניות של הבנק לתאריך התשקיף

לפרטים בדבר הון המניות הרשום, המונפק והנפרע של הבנק לתאריך התשקיף ראו דיווח הבנק מיום 11.4.2018 (מס' אסמכתא 036880-01-2018). לפרטים בדבר הון המניות הרשום, המונפק והנפרע של הבנק ליום 31.12.2017 ראו ביאור 25א' לדוחות הכספיים של הבנק ליום 31.12.2017 הכלולים בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2017 שפורסם ביום 6.3.2018 (מס' אסמכתא 01-2018-021430) (להלן בפרק זה: "הדוחות הכספיים" ו-"הדוח התקופתי לשנת 2017", בהתאמה).

3.2. השינויים בהון הרשום, המונפק והנפרע של הבנק בשלוש השנים האחרונות

3.2.1 שינויים בהון הרשום

לא חלו שינויים בהון המניות הרשום של הבנק בשלוש השנים הקודמות למועד פרסום תשקיף זה.

3.2.2 שינויים בהון המונפק והנפרע

א. בשלוש השנים הקודמות למועד פרסום תשקיף זה לא חלו שינויים בהון המניות

מועד השינוי	מהות השינוי	כמות	יתרה חדשה
14.4.2015	הבשלה והמרה למניות של יחידות RSU-2014	27,138	1,473,797,649
13.3.2016	הבשלה והמרה למניות של יחידות PSU-2014	210,381	1,474,008,030
20.3.2016	הקצאת מניות לעובדים	48,938,037	1,522,946,067
14.4.2016	הבשלה והמרה למניות של יחידות RSU-2014	27,138	1,522,973,205
3.4.2017	הבשלה והמרה למניות של יחידות PSU-2014 ויחידות PSU-2016	523,270	1,523,496,475
14.4.2017	הבשלה והמרה למניות של יחידות RSU-2014	27,138	1,523,523,613
5.3.2018	הבשלה והמרה למניות של יחידות PSU-2016 ויחידות PSU-2017	497,781	1,524,021,394

המונפק והנפרע של הבנק, למעט כמפורט בטבלה שלהלן:

ב. יתרת יחידות PSU-2016 ויחידות PSU-2017 שטרם הבשילו והומרו למניות הבנק, נכון למועד התשקיף, הינה 312,882 ו-385,988, בהתאמה. בהתקיים התנאי למימוש יחידות PSU הנ"ל בכל אחד ממועדי ההבשלה, תבשלה היחידות PSU-2016 ו-PSU-2017 ל-312,882 ו-385,988 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחד של הבנק, בהתאמה. נכון למועד התשקיף, כל יחידות RSU-2014 הבשילו והומרו למניות הבנק. לפרטים נוספים בדבר יחידות PSU ויחידות RSU שהנפיק הבנק ליו"ר

הדירקטוריון, המנכ"ל הראשי ונושאי משרה אחרים בבנק, והתנאים לפיהם יבשילו ויומרו למניות הבנק, ראו בביאור 25 לדוחות הכספיים.

ג. ביום 20.3.2016 הנפיק הבנק 48,938,037 מניות (כ- 3.21% מההון המונפק והנפרע של הבנק לאחר ההקצאה) לעובדים ונושאי משרה של הבנק, על פי מתאר שפורסם ביום 18.2.2016 (מס' אסמכתא : 030628-01-2016) ואשר תוקן ביום 23.2.2016 (מס' אסמכתא 033361-01-2016). לפרטים נוספים ראו ביאור 25 לדוחות הכספיים.

ד. ביום 5.3.2018 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית לרכישה עצמית של מניות הבנק בהיקף שלא יעלה על סך של 700 מיליון ש"ח, החל מיום 1.4.2018 ועד ליום 31.3.2019. לפרטים נוספים ראו ביאור 25 לדוחות הכספיים, דיווח מידי בדבר אישור תכנית רכישה (מס' אסמכתא : 021433-01-2018) וכן סעיף 21 בדוח האירועים להלן.

3.3. החזקות בעלי עניין בניירות ערך של הבנק

למידע לגבי החזקות בעלי עניין בניירות ערך של הבנק, למיטב ידיעת הבנק והדירקטורים שלו, ראו דיווח של הבנק בדבר מצבת החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה מיום 10.4.2018 (מספר אסמכתא : 036208-01-2018).⁷

3.4. שערי המניות של הבנק בבורסה

להלן פרטים אודות שער הנעילה (באגורות) הנמוך ביותר והגבוה ביותר של מניות הבנק (המתואם לדיבידנדים והטבות) בשנים 2016 ו-2017 ובמהלך שנת 2018 (עד סמוך למועד פרסום התשקיף):

2018		2017		2016		
התאריך	השער	התאריך	השער	התאריך	השער	
21.5.2018	2,301	31.12.2017	2,079.5	20.12.2016	1,568.84	השער הגבוה ביותר
20.2.2018	2,027.02	6.2.2017	1,491.36	16.2.2016	1,203.74	השער הנמוך ביותר

3.5. השליטה בבנק

נכון למועד תשקיף המדף והחל מיום 24.3.2012, לאחר שוועדת המניות של הבנק (שפעלה מכוח חוק המניות הבנקאיות שבהסדר (הוראות שעה) התשע"ד-1993) סיימה את כהונתה ביום 23.3.2012,

⁷ יצויין כי על-פי ההסכמים בעניין הפרטת הבנק ניתנה לעובדי הבנק על-ידי המדינה זכות לרכוש מהמדינה מניות של הבנק. נכון למועד התשקיף כמות המניות אותה זכאים העובדים לרכוש מהמדינה עומדת על עד 7,407,550 מניות המהוות כ-0.5% מהונו המונפק של הבנק.

מוגדר הבנק, בהתאם לקבוע בסעיף 11ב(ג) לפקודת הבנקאות, 1941, כתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה וחלות עליו הוראות הדין לעניין זה, ואין בעל מניות המוגדר כבעל שליטה בבנק.

3.6. הזכויות הנלוות למניות הבנק

3.6.1 הזכויות הנלוות למניות הבנק קבועות בהוראות תקנון הבנק (להלן: "התקנון"). נוסח מלא

ומעודכן של התקנון צורף לדיווח בדבר שינויים בתקנון מיום 3.11.2016 (מספר אסמכתא: 2016-01-072234), הנכלל בתשקיף זה על דרך ההפנייה.⁸

כמו כן, הבנק מכנס אסיפות כלליות בהתאם להוראות פקודת הבנקאות, חוק החברות, והתקנות שתוקנו מכוחו, לרבות תקנות החברות (הודעה ומודעה על אסיפה כללית ואסיפת סוג בחברה ציבורית והוספת נושא על סדר היום), התש"ס-2000, תקנות החברות (הצבעה בכתב והודעת עמדה), התס"ו – 2005 ובהתאם להוראות תקנון החברה, ככל שאין סתירה בינו לבין החוקים המפורטים לעיל.

3.6.2 להלן פירוט הוראות תקנון הבנק בעניין המניין החוקי באסיפות הכלליות, מינוי יושב

ראש אסיפה כללית ורוב באסיפות כלליות:

מניין חוקי באסיפה הכללית:

(א) בהתאם לתקנה 59, שלושה חברים הנוכחים בעצמם יהוו מנין חוקי באסיפה כללית, ולא יעסקו בשום ענין באסיפה כללית אלא אם המנין החוקי הדרוש נוכח בשעת התחלת הדיון בו.

(ב) בהתאם לתקנה 61, לא נמצא מנין חוקי תוך חצי שעה מהמועד הקבוע לאסיפה, היא תידחה לאותו יום בשבוע הבא ובאותה שעה ובאותו מקום, או ליום, שעה או מקום אחרים כפי שיקבעו הדירקטורים בהודעה לבעלי המניות בין אם האסיפה זומנה על-פי יוזמת הדירקטוריון או אחרת. לא נמצא מנין חוקי באסיפה שנדחתה כאמור, יהוו שני חברים הנוכחים בעצמם מנין חוקי והם יהיו רשאים לעסוק בעניינים שלשמם נקראה האסיפה.

מינוי יושב ראש האסיפה הכללית:

(ג) בהתאם לתקנה 60, יו"ר הדירקטוריון, או בהעדרו סגן היו"ר (אם ישנו), יהיה זכאי לשבת בראש כל אסיפה כללית. באין יושב-ראש או סגן יושב-ראש, או אם אין הוא נוכח באסיפה כללית בתום 15 דקות מהמועד הקבוע לקיום אותה אסיפה או אם אין הוא רוצה לפעול, רשאים הדירקטורים הנוכחים לבחור ביושב-ראש, ואם לא יעשו כן, יבחרו החברים באחד הדירקטורים להיות יושב-ראש, ואם לא ירצה איזה

8 בכל מקרה של סתירה בין הוראות התקנון לבין הוראות שלא ניתן להתנות עליהן בחוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") ו/או בחוק ניירות ערך ו/או חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2012 (להלן: "חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה)") ו/או פקודת הבנקאות, 1941 (להלן: "פקודת הבנקאות") ו/או חוק הבנקאות (רישוי) ו/או חוק המניות הבנקאיות (הוראת שעה), התשנ"ד-1993 (להלן: "חוק המניות הבנקאיות") ו/או הוראה בהוראות ניהול בנקאי תקין או בכל תקנה מכוחם, יגברו ההוראות האמורות (כלומר, ההוראות שלא ניתן להתנות עליהן כאמור לעיל) על הוראות התקנון. במיוחד מופנית תשומת הלב להוראות חוק הבנקאות (רישוי) ופקודת הבנקאות, אשר קובעות במפורש עדיפות להוראותיהם על מסמכי היסוד של הבנק.

שהוא מן הדירקטורים הנוכחים לשבת בראש, יבחרו באחד מביניהם להיות יושב-ראש.

ההצבעה באסיפה הכללית:

(ד) בהתאם לתקנה 62 בתקנון, כל שאלה שהוגשה לאסיפה תוכרע בהצבעה במנין קולות ובראש וראשונה בהרמת ידיים או באותו אופן כפי שיורה יו"ר האסיפה. במקרה של קולות שקולים יהיה ליושב-ראש הן בהרמת ידיים והן בהצבעה אישית קול מכריע, נוסף על הקול או הקולות שהוא זכאי להם בתור חבר.

(ה) בהתאם לתקנה 63 בתקנון, מלבד אם נדרשה הצבעה אישית, לפני או עם ההכרזה על תוצאות ההצבעה בהרמת ידיים על-ידי היושב-ראש או על-ידי שלושה חברים, לפחות, הנוכחים והזכאים להצביע באסיפה, הרי בכל אסיפה כללית ישמשו הכרזת היושב-ראש כי החלטה נתקבלה ברוב קולות מסוים ורישום בנדון בספר הפרוטוקולים של החברה ראיה מכרעת על כך, ולא יהא צורך להוכיח את מספר הקולות או יחס הקולות שנרשמו בעד החלטה כזאת או נגדה. כן נקבע כי עריכת פרוטוקול האסיפה הכללית תעשה בכפוף להוראות פקודת הבנקאות.

(ו) בהתאם לתקנה 64 בתקנון, נדרשה הצבעה אישית כאמור, תיערך ההצבעה באותו אופן ובאותו זמן ומקום כפי שיורה היושב-ראש של האסיפה, בין מיד או לאחר הפסקה או דחיה, ואת התוצאות של ההצבעה האישית יראו כהחלטת האסיפה שבה נדרשה. הדורש הצבעה אישית רשאי לחזור בו מדרישה זו. התגלע סכסוך בדבר הכשרת קול או פסילת קול, יכריע בו היושב-ראש, והכרעתו בתום לב תהא סופית וחותכת.

(ז) לפרטים בדבר הוראות נוספות הנוגעות לזכות לקבל הודעות על אסיפות כלליות של בעלי המניות של הבנק, זכות ההשתתפות והצבעה והמניין החוקי, ראו תקנות 54-75 לתקנון.

3.6.3 חלוקת דיבידנד :

(ח) תקנות 112-113 בתקנון קובעות כי הדירקטוריון רשאי להכריז על דיבידנד שישולם לחברים בהתאם לזכויותיהם ולטובות ההנאה שלהם ברווחים וכן לקבוע את מועד התשלום. לא ישולם שום דיבידנד אלא מתוך רווחי החברה ושום דיבידנד לא ישא ריבית כלפי הבנק.

(ט) לפרטים נוספים בדבר התנאים והשיעורים להשתתפות בחלוקת דיבידנד והנפקת מניות הטבה ראו תקנה 5 ותקנות 111-124 לתקנון.

3.6.4 הוראות נוספות

(י) לפרטים בדבר זכויות בעל מניות בעת פירוק ראו תקנה 5 ותקנות 141-142 לתקנון.

(יא) לפרטים בדבר מניות הבנק, הגדלת הון ושינויים בהון המניות ראו תקנות 44-50 לתקנון.

(יב) לפרטים בדבר העברת מניות והסבתן ראו תקנות 34 - 42 לתקנון.

(יג) לפרטים בדבר שינוי הזכויות הנלוות למניות ראו תקנות 6-7 לתקנון.

(יד) לפרטים בדבר מינוי דירקטורים ומשך כהונתם ראו פרק 6 להלן.

3.7. מגבלות מיוחדות על החזקה במניות הבנק וחובת דיווח על אמצעי שליטה

על-פי חוק הבנקאות (רישוי), חלות על מחזיקי אמצעי שליטה בבנק הוראות מיוחדות. להלן עיקרן:

3.7.1 חל איסור על החזקה של יותר מ-5% מסוג מסוים מאמצעי השליטה בתאגיד בנקאי (קרי:

זכויות הצבעה באסיפה כללית ו/או הזכות למנות דירקטורים ו/או הזכות להשתתף

ברווחים ו/או הזכות ליתרת נכסים בעת פירוק), אלא על פי היתר מנגיד בנק ישראל

3.7.2 בנוסף, בעל מניות המחזיק מעל 1% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי בלא

גרעין שליטה חייב בדיווח לתאגיד הבנקאי על החזקותיו.

3.7.3 התאגיד הבנקאי חב בחובת דיווח לציבור לגבי בעל מניות המחזיק מעל 2.5% מסוג מסוים

של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי. חובת הדיווח לציבור תחול גם לגבי בעל מניות

המחזיק 1% ועד 2.5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי, אם בעל המניות

הנ"ל הסכים לפרסום לציבור כאמור. אם לא הסכים לכך, לא יהיה רשאי לחבור לחבר

מחזיקים לצורך הצעת מועמדים לכהונת דירקטורים בבנק (לפרטים בנושא זכות בעל

מניות להציע מועמדים לכהונת דירקטורים בבנק ראה סעיף 6.4.3 להלן).⁹

3.7.4 על אף כל האמור לעיל, המפקח על הבנקים רשאי להורות לבנק לפרסם פרטים על

המחזיקים באמצעי שליטה בו מעל לשיעור כפי שיקבע, ובלבד ששיעור זה לא יפחת מ-

1%, אף אם התנגדו לגילוי החזקותיהם כאמור בסעיף 3.7.3 לעיל, ובלבד שהוראה כאמור

תיכנס לתוקף לפחות שישה חודשים ממועד מתן ההוראה לבנק.

3.7.5 בנוסף, החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013 (להלן: "חוק

הריכוזיות") מחייב הפרדה בין תאגידים ריאליים משמעותיים לבין גופים פיננסיים

משמעותיים וקובע מגבלות על החזקה של גוף פיננסי משמעותי ושל תאגיד ריאלי

משמעותי (כהגדרתם בחוק הריכוזיות) בידי אותו בעל שליטה, מגבלות על החזקה של

תאגיד ריאלי משמעותי בגוף פיננסי משמעותי, מגבלה על החזקה של תאגיד בנקאי

בתאגיד ריאלי משמעותי ובמבטח שהוא גוף פיננסי משמעותי.

⁹ לעניין מגבלות נוספות החלות על מחזיקי מניות בבנק, יצוין כי בהוראת נוהל בנקאי תקין 312 נקבעו הוראות לעניין אישור עסקאות עם אנשים קשורים, כאשר "איש קשור" מוגדר, בין היתר, כמי שמחזיק 5% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי השולט בתאגיד הבנקאי וקרובו, למעט מי שקיבל היתר החזקה בכפוף לתנאים שנקבעו במכתב הפיקוח על הבנקים מיום 16.6.16 בנושא "היתרי החזקה בבנקים לגופים המנהלים כספי לקוחות - עדכון מדיניות" וכן, בתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה, מי שהציע (לבדו או כחבר בחבר-מחזיקים) מועמד לכהונת דירקטור, כל עוד הדירקטור שהוצע על ידו מכהן בתפקידו. עוד קובעת הוראת ניהול בנקאי תקין 312 מגבלת היקף חבויותיהם של אנשים קשורים, כאשר זו חלה, בין היתר, על "איש קשור" כמשמעותו לעיל.

פרק 4 - תמורת ההנפקה וייעודה

4

4.1. תמורת ההנפקה

במועד תשקיף מדף זה הבנק אינו מציע ניירות ערך כלשהם ולפיכך לא תהיה כל תמורה מיידית בעקבות פרסום תשקיף המדף.

פרק 5 - תיאור עסקי הבנק

5.

5.1. כללי

בהתאם לתקנה 44(א1) ולתקנה 6 לתקנות ניירות ערך (פרטי תשקיף וטיטת תשקיף - מבנה וצורה), התשכ"ט-1969, הדוח התקופתי של הבנק לשנת 2017 שפורסם ביום 6.3.2018 (מס' אסמכתא: 2018-01-021430) (להלן: "הדוח התקופתי לשנת 2017"), ודוחות הביניים לתקופה שהסתיימה ביום 31.3.2018 שהתפרסמו ביום [24.5.2018 (מס' אסמכתא: 2018-01-042177) (להלן: "דוח הרבעון הראשון") נכללים בתשקיף זה על דרך ההפנייה.

5.2. לפרטים בדבר שינויים וחיזושים מהותיים שחלו בעסקי הבנק ראו בדוח אירועים המצורף לפרק 8 לתשקיף.

5.3. הסברי הדירקטוריון וההנהלה

להסברי הדירקטוריון על מצב עסקי הבנק לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2017, ראו בדוח הדירקטוריון וההנהלה הכלול בדוח התקופתי לשנת 2017.
להסברי הדירקטוריון על מצב עסקי הבנק לתקופה שהסתיימה ביום 31.3.2018, ראו בדוח הדירקטוריון וההנהלה הכלול בדוח הרבעון הראשון.

5.4. פרטים בדבר חברות בנות וקשורות

לפרטים אודות החזקות הבנק בחברות בנות וקשורות עיקריות המוחזקות על ידי הבנק, נכון ליום 31.12.2017, ותמצית נתונים של חברות אלה, לרבות בנוגע לעיקר עיסוקיהן, בציון רווחיהן, לפני הפרשה למס ואחריה, הדיבידנד, הריבית ודמי הניהול שקיבל הבנק או שהוא זכאי לקבל מכל חברה כאמור, בכל אחת מהשנים 2016 ו-2017, ראו ביאור 15 לדוחות הכספיים של הבנק ליום 31.12.2017 וליום 31.12.2016, והפרטים המובאים בהתאם לתקנות 11 ו-13 לתקנות הדוחות, אשר נכללים בדוח התקופתי לשנת 2017 ובדוח התקופתי של הבנק לשנת 2016 שפורסם ביום 30.3.2017 (מס' אסמכתא 2017-01-033063), הנכלל בתשקיף זה על דרך ההפנייה.

5.5. מחזיקים בחברות בנות וקשורות עיקריות

למיטב ידיעת הבנק והדירקטורים שלו, אין מחזיקים אחרים, למעט הבנק, אשר מחזיקים בלמעלה מ-25% מהון המניות המונפק או מכוח ההצבעה או מהסמכות למנות דירקטורים בחברות בנות או קשורות עיקריות של הבנק.

פרק 6 - ניהול הבנק

6

6.1. דירקטוריון הבנק

דירקטוריון הבנק מונה 13 דירקטורים, מהם 7 דירקטורים המסווגים כדירקטורים חיצוניים בהתאם להוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין (להלן: "דירקטור חיצוני" ו-"הוראה 301" בהתאמה) ומתוכם 4 מסווגים כדירקטורים חיצוניים גם בהתאם להוראות חוק החברות (להלן: "דח"צ") ו-6 דירקטורים רגילים, דהיינו במעמד "דירקטור אחר" – דירקטור שאינו דירקטור חיצוני ודח"צ כאמור לעיל ובסעיף 11ד(2) לפקודת הבנקאות). המניין החוקי לדיוני הדירקטוריון הינו 7 דירקטורים, כאשר לפחות שליש מהם דירקטורים חיצוניים. שבעת הדירקטורים החיצוניים מסווגים גם כדירקטורים בלתי תלויים, בהתאם להוראות חוק החברות. לפרטים אודות הדירקטורים של הבנק ראו פירוט לפי תקנה 26 לתקנות הדוחות בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2017, אשר נכלל בתשקיף זה על דרך ההפניה.

6.2. נושאי משרה בכירים

לפרטים אודות נושאי המשרה הבכירה בבנק, שאינם דירקטורים, המכהנים בו נכון למועד תשקיף המדף, ראו הפירוט לפי תקנה 26א לתקנות הדוחות בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2017, הנכלל בתשקיף זה על דרך ההפניה.¹⁰

6.3. הוראות תקנון הבנק לעניין הדירקטוריון

בתקנון הבנק קיימות הוראות המתייחסות לדירקטוריון (להלן: "התקנון"). נוסח מלא ומעודכן של התקנון צורף לדיווח בדבר שינויים בתקנון מיום 3.11.2016 (מספר אסמכתא: 2016-01-072234), הנכלל בתשקיף זה על דרך ההפניה.

6.3.1. להוראות בדבר המספר המרבי והמזערי של הדירקטורים ראו תקנה 76 לתקנון.

6.3.2. פירוט הוראות התקנון בדבר דרכי מינויים, בחירתם ומשך כהונתם של הדירקטורים: ¹¹

תקנות 82 עד 89 בתקנון מפרטות הוראות בנושא מינוי או הפסקת כהונת דירקטורים בבנק, משך כהונתם, ואופן קבלת ההחלטות באסיפה הכללית, כאשר תקנה 83א לתקנון הבנק קובעת כי כל עוד הבנק הינו בנק בלא גרעין שליטה, הצעת מועמדים, מינויים, כהונתם והפסקת כהונתם, לרבות המספר המקסימלי של דירקטורים שניתן להציע והמספר המקסימלי של דירקטורים שניתן להחליף באסיפה הכללית, יעשו בהתאם להוראות פקודת הבנקאות, והוראות אלו יגברו על כל הוראה סותרת בתקנון. להלן פירוט התקנות:

¹⁰ צוין כי ביום 8.5.2018 אישר דירקטוריון הבנק שינוי ארגוני ומינויים בבנק שיכנסו לתוקף לאחר תאריך תשקיף המדף. לפרטים נוספים ראו דוח מידי של הבנק מיום 9.5.2018 (מס' אסמכתא: 2018-01-046273), הנכלל כאן על דרך של הפנייה.

¹¹ בכל מקרה של סתירה בין הוראות תקנון ההתאגדות לבין הוראות שלא ניתן להתנות עליהן בחוק החברות, ו/או בחוק ניירות ערך ו/או חוק הבנקאות, ו/או פקודת הבנקאות, ו/או חוק הבנקאות (רישוי) ו/או חוק המניות הבנקאיות ו/או הוראה בהוראות ניהול בנקאי תקין או בכל תקנה מכוחם, יגברו ההוראות האמורות (כלומר, ההוראות שלא ניתן להתנות עליהן כאמור לעיל) על הוראות התקנון. במיוחד מופנית תשומת הלב להוראות חוק הבנקאות (רישוי) ופקודת הבנקאות, אשר קובעות במפורש עדיפות להוראותיהם על מסמכי היסוד של הבנק.

(א) משך כהונת דירקטורים בבנק

בהתאם לתקנות 82 ו-83 בתקנון, באסיפה הכללית הרגילה של כל שנה יפרוש ממשרתו שליש מן הדירקטורים שהאריכו במשרתם, או המספר הקרוב לשיש ושאינו עולה על שליש (אם מספרם אינו כפל של שלושה), והם יוכלו להיבחר מחדש (בכפוף לדין). בין שני דירקטורים או יותר שנשאו את משרתם במשך זמן שווה, תוכרע השאלה מי יפרוש - באין הסכם ביניהם - על-פי גורל. תקופת הזמן שדירקטור נשא את משרתו תחשב מעת בחירתו או מינויו לאחרונה אם פינה את משרתו קודם לכן. דירקטור הפורש יוכל להיבחר מחדש ויפעל כדירקטור במשך האסיפה שבה הוא פורש.

(ב) מינוי דירקטורים

- (1) תקנה 84 בתקנון קובעת כי בכפוף להוראות התקנון, רשאי הבנק באסיפה כללית למנות מדי פעם בפעם דירקטורים חדשים, להגדיל או להפחית את מספר הדירקטורים המכהנים אותה שעה ולשנות את תנאי הכשרתם.
- (2) תקנה 84א בתקנון קובעת כי החלטות האסיפה הכללית בענין מינוי דירקטורים או הפסקת כהונתם, תתקבלנה ברוב קולות של המשתתפים בהצבעה. במניין קולות המשתתפים בהצבעה לא יובאו בחשבון קולות הנמנעים. הצבעה באסיפה הכללית על מינוי דירקטורים ועל הפסקת כהונתם תיעשה לכל מועמד לכהונה או לכל דירקטור, לפי הענין, בנפרד.
- (3) עוד קובעת תקנה 84א בתקנון כי לא יסכים אדם עם אחר לענין הצבעתם למינוי דירקטור בבנק, לרבות לענין הצבעתם להפסקת כהונתו של דירקטור, אלא בהתאם לקבוע בחוק הבנקאות (רישוי) ובפקודת הבנקאות.
- (4) תקנה 85 בתקנון קובעת כי בכל אסיפה כללית שבה פורשים דירקטורים ממשרתם לפי התור, רשאי הבנק למלא את המשרות הפנויות על-ידי בחירתם של מספר שווה של אנשים כדירקטורים.
- (5) בהתאם לתקנה 85א בתקנון, כהונתו של דירקטור תחל במועד המינוי, אלא אם נקבע מועד מאוחר יותר לתחילת הכהונה.
- (6) תקנה 85ב בתקנון קובעת כי היה ומספר האנשים שהועמדו לבחירה כדירקטורים באסיפה הכללית ושקיבלו רוב רגיל מסך זכויות ההצבעה של בעלי המניות הרשאים להצביע ושהצביעו (בעצמם, על-ידי באי כוחם או באמצעות כתב הצבעה) באסיפה הכללית, עלה על מספר משרות הדירקטורים הפנויות אשר מילוין עומד על סדר יומה של האסיפה הכללית, אזי יבחרו כדירקטורים למספר המשרות הפנויות אותם מועמדים אשר קיבלו באסיפה הכללית מספר קולות תומכים בהצבעה גבוה יותר מהמועמדים האחרים ("הדירקטורים הנבחרים"). במקרה בו נדרשת הכרעה בין מספר מועמדים אשר קיבלו מספר קולות שווה, תוכרע השאלה מי יבחר כדירקטור מביניהם על-פי גורל.

- (7) תקנה 85 בתקנון קובעת כי אם בטרם החלה כהונתו בפועל של מי מהדירקטורים הנבחרים הובהר כי הוא לא יחל בכהונתו מסיבה כלשהיא, יחשב כמי שנבחר במקומו על-ידי האסיפה הכללית מי מיתר המועמדים בעל אותו סוג כשירות (דח"צ, דירקטור חיצוני או דירקטור אחר) שקיבל את הרוב הנדרש לבחירה; ואם נמצא מספר מועמדים שקיבלו את הרוב הדרוש כאמור, אזי יבחר מביניהם זה שקיבל באסיפה הכללית את מספר קולות הגבוה ביותר של התומכים בהצבעה ("הבא בתור"). האמור בסעיף זה יחול גם בהתייחס לבא בתור.
- (8) תקנה 86 בתקנון קובעת כי בכפוף לקבוע בפקודת הבנקאות ובחוק הבנקאות (רישוי), ובכפוף לאמור בסעיף 85 לעיל, לא נתמלא מקומו של דירקטור שפרש לפי התור באותה האסיפה הכללית אשר בה יש לבחור בדירקטורים, ימשיך במשרתו הדירקטור שפרש, אם רצונו בכך, עד לאסיפה הרגילה שבשנה הבאה, וכן משנה לשנה עד שמקומו יתמלא, אלא אם הוחלט באסיפה כזאת להפחית את מספר הדירקטורים.
- (9) תקנה 87 בתקנון קובעת כי פרט לדירקטור הפורש לא יוכל שום אדם להיבחר כדירקטור באסיפה כללית, אלא אם הוא או חבר אחר האומר להציעו הגיש למשרד, במועד שנקבע לכך בהודעה המקדימה (שפרסם הבנק בדבר הכוונה לזמן אסיפה כללית שעל סדר יומה בחירת דירקטורים) הודעה בכתב החתומה כהלכה והמודיעה על מועמדותו למשרה.
- (10) תקנה 87א בתקנון קובעת כי הדירקטוריון לא יהיה רשאי למנות דירקטורים לבנק, ולא יהיה רשאי להציע מועמדים לכהונת דירקטור לוועדה למינוי דירקטורים. על אף האמור לעיל, תקנה 88 קובעת כי הדירקטוריון יהיה רשאי למנות דירקטורים לבנק, אם התפנה מקום בדירקטוריון לאחר האסיפה השנתית הקודמת, או באישור המפקח, ובלבד שתקופת הכהונה של דירקטור שמונה כאמור תסתיים לא יאוחר מהאסיפה השנתית הקרובה, ובכפוף לכך שהמספר הכולל של הדירקטורים לא יעלה בכל עת על המספר המקסימלי הקבוע.
- (11) תקנה 89 בתקנון קובעת כי בכפוף להוראות תקנה 84 לעיל, הבנק רשאי, בהחלטת רוב רגיל של האסיפה הכללית, להעביר דירקטור ממשרתו לפני תום תקופת כהונתו ולמנות במקומו אדם ראוי אחר. האדם שנתמנה לכך, יישא את משרתו רק למשך הזמן שנשאר לדירקטור שהועבר מתפקידו.
- (ג) כאמור לעיל, כאשר הבנק הוא תאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה, יחול האמור בתקנה 83 בתקנון ההתאגדות, אשר תגבר על כל הוראה סותרת בתקנון, כדלקמן:
- (1) הצעת מועמדים, מינויים והפסקת כהונתם, לרבות המספר המקסימלי של דירקטורים שניתן להציע והמספר המקסימלי של דירקטורים שניתן להחליף באסיפה הכללית, יעשו בהתאם להוראות פקודת הבנקאות.

- (2) מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, נושא משרה בבנק, למעט דירקטור שהוא חבר בוועדה למינוי דירקטורים, לא יפעל למינוי דירקטור מסוים או למניעת מינויו, ואולם דירקטור יהיה רשאי להציע לוועדה למינוי דירקטורים את מועמדותו לכהונת דירקטור.
- (3) משך תקופת כהונתו של דירקטור שאינו דח"צ ושאינו דירקטור חיצוני, תהיה בהתאם לקבוע בפקודת הבנקאות, ומספר תקופות הכהונה לא תעלה על התקופות המנויות בפקודת הבנקאות.
- (4) לא ימונה ולא יכהן כדירקטור מי שלא עומד בתנאים הקבועים בפקודת הבנקאות, כאשר לגבי דירקטורים המכהנים בבנק ערב הפיכתו לתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה יחולו ההוראות המיוחדות הקבועות בפקודת הבנקאות לעניינם.
- (ד) בנוסף לאמור לעיל, חלות הוראות פקודת הבנקאות בנוגע למינוי דירקטורים כדלקמן:
- (1) החלטות האסיפה הכללית על מינוי דירקטור או על הפסקת כהונתו יתקבלו ברוב קולות של המשתתפים בהצבעה; במניין קולות המשתתפים בהצבעה לא יובאו בחשבון קולות הנמנעים. ההצבעה באסיפה הכללית על מינוי דירקטורים ועל הפסקת כהונתם תהיה לכל מועמד לכהונה או לכל דירקטור, לפי העניין, בנפרד.
- (2) הדירקטוריון אינו רשאי למנות דירקטורים לבנק ואינו רשאי להציע מועמדים לכהונת דירקטור לוועדה למינוי דירקטורים. יחד עם זאת, אם הבנק הוא בנק עם גרעין שליטה, רשאי הדירקטוריון למנות דירקטורים לבנק, אם התפנה מקום בדירקטוריון לאחר האסיפה השנתית הקודמת, או באישור המפקח, ובלבד שתקופת הכהונה של דירקטור שמונה כאמור תסתיים לא יאוחר מהאסיפה השנתית הקרובה.
- (3) עלה מספר המועמדים לכהונה כדירקטורים שזכו ברוב קולות המשתתפים בהצבעה באסיפה הכללית, על מספר המשרות הפנויות לכהונה כאמור, ייבחרו המועמדים שזכו למספר קולות גבוה יותר מהמועמדים האחרים.
- (4) לא תזומן אסיפה כללית שעל סדר יומה מינוי דירקטורים או הפסקת כהונתם, אלא אם כן פרסם הבנק הודעה מקדימה על כך באופן שבו מפורסמת ההודעה על זימון אסיפה כללית, 21 ימים לפחות לפני פרסום ההודעה בדבר זימון האסיפה הכללית, וההודעה המקדימה נמסרה באותו מועד גם למפקח.
- 6.3.3** להוראות בדבר מילוי מקום הדירקטורים ראו תקנה 102 לתקנון.
- 6.3.4** להוראות בדבר סיום כהונתם של הדירקטורים ראו תקנות 80, 80א, 82, 83, 83א ו-84א לתקנון.
- 6.3.5** לעניין הצבעה בישיבות הדירקטוריון, קובעת תקנה 97 לתקנון כי שאלות המתעוררות בישיבה של דירקטורים יוכרעו ברוב קולות, ובמקרה של קולות שקולים יהיה ליושב-ראש קול שני או מכריע.

- 6.3.6** לעניין העברת סמכויות בין אורגנים בבנק, קובעת תקנה 92 לתקנון כי הדירקטורים רשאים מזמן לזמן למסור ולהעניק למנהל עסקים הנושא משרה אותה שעה אותן הסמכויות מן הסמכויות שיש להם לפי התקנון, כפי שייראה בעיניהם, והם רשאים להעניק סמכויות אלה לאותה תקופה ולאותן המטרות והתכליות ובאותם התנאים ובאותן ההגבלות שיחשבו למועיל, והם רשאים להעניק סמכויות אלה בין בלי ויתור על סמכויות הדירקטורים בנידון זה ובין במקומן ותחתן, כולן או מקצתן, והם רשאים מזמן לזמן לבטל, לשלול ולשנות מסמכויות אלה, כולן או מקצתן.¹²
- 6.3.7** להוראות בדבר ועדות הדירקטוריון והסמכויות שניתן להעניק להן ראו תקנות 99-99 לתקנון וכן הפירוט להלן בפרק זה.
- 6.3.8** להוראות בדבר שכרם של דירקטורים והוראות לעניין פטור, ביטוח ושיפוי ראו תקנות 77-78 ו-143 לתקנון ופרק 7 להלן.

6.4. הוראות חקיקה לעניין הדירקטוריון

- 6.4.1** פקודת הבנקאות קובעת הוראות לעניין מינוי דירקטורים בבנק. ב-19 במרס 2012 פורסם ברשומות חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה) (להלן בסעיף זה: "החוק"), אשר מטרתו העיקרית הינה התאמה נוספת של חוק הבנקאות ופקודת הבנקאות למסגרת הפיקוח הנדרשת במקרה שבו כל מחזיקי אמצעי השליטה בבנק אינם חייבים בהיתר לפי סעיף 34(ב) לחוק הבנקאות, שכן שיעור ההחזקה של כל אחד מהם אינו עולה על 5% (להלן: "תאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה"). החוק מתמקד בעיקרו באופן הצעת הדירקטורים בבנק כאמור, מינויים וכהונתם, תוך איזון בין זכותם של המחזיקים באמצעי השליטה להציע מועמדים לכהונה כדירקטורים ולפעול לבחירתם, לבין הרצון למנוע שליטה בפועל בתאגיד הבנקאי ללא קבלת היתר מנגיד בנק ישראל. להלן יובאו הוראות המתייחסות לעניין מינוי וכהונת דירקטורים. יודגש כי הפירוט האמור אינו מהווה פירוט כל ההוראות המלאות בהתייחס למכלול החקיקה האמורה.
- 6.4.2** בהתאם לסעיף 36א(א) לחוק הבנקאות (רישוי) הוקמה ועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים (להלן: "הוועדה"), שתפקידה למנות דירקטורים בתאגידים בנקאיים בהתקיים הנסיבות הקבועות בסעיף 35א לחוק הבנקאות (רישוי), וכן להציע לאסיפה הכללית של תאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה מועמדים לכהונה כדירקטורים.
- 6.4.3 הצעת דירקטורים**

לפי הוראות פקודת הבנקאות, בתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה, יהיו רשאים להציע לאסיפה הכללית מועמדים לבחירה כדירקטור רק אלה:

(1) הוועדה, אשר מספר המועמדים שתציע יהיה כמספר המשרות הפנויות הדרוש לשם השלמת המספר המירבי של דירקטורים לפי הוראות נוהל בנקאי תקין, ועוד מועמד אחד נוסף לכל אחד מסוגי הכשירות שיש למנות, דח"צ, דירקטור חיצוני ודירקטור אחר;

¹² ככל שאין בכך סתירה מול הוראות חוק החברות.

(2) מי שמחזיק מעל 2.5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי (להלן: "מחזיק");

(3) חבר מחזיקים שימנה שניים או שלושה מחזיקים באמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי, שכל אחד מהם מחזיק מעל 1% ולא יותר מ-2.5% מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי, המחזיקים יחד לא פחות מ-2.5% ולא יותר מ-5%, מסוג מסוים של אמצעי שליטה כאמור (להלן: "חבר מחזיקים"), ובלבד שכל חבר בחבר המחזיקים מסר לתאגיד הבנקאי דין וחשבון על החזקותיו כאמור בסעיף 36(ב)(1) לחוק הבנקאות (רישוי) ובמשך 3 חודשים לפני ההודעה בדבר זימון האסיפה הכללית לא הייתה בתוקף התנגדות של אותו חבר בחבר המחזיקים לגילוי כאמור בסעיף 36(ב)(1)(ג) לחוק הבנקאות.¹³

(4) מחזיק או חבר מחזיקים, לרבות כל חבר בחבר המחזיקים, לא יציעו לפי הוראות פסקאות (2) ו-(3) לעיל יותר ממועמד אחד לכהונה כדירקטור, ולא יציעו מועמדים נוספים לכהונת דירקטור כל עוד מכהן דירקטור שמונה על-פי הצעתם, אלא על פי היתר שנתן הנגיד לאחר התייעצות עם ועדת הרישיונות. הוראה זו לא תחול על הצעת מועמד שיחליף דירקטור מכהן שמונה על-פי הצעת המחזיק או חבר המחזיקים, לפי העניין.

6.4.4 כללים בדבר העדר זיקה

בהתאם להוראות פקודת הבנקאות, בתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה חלות על מועמד לכהונת דירקטור מגבלות לעניין איסור זיקה, המתווספות להוראות החלות על דח"צ, בשינויים מסוימים. בין היתר נקבע כי לא ימונה ולא יכהן כדירקטור בתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה:

(א) מי שהוא או קרובו מחזיקים באמצעי שליטה מכל סוג שהוא בתאגיד הבנקאי, בתאגיד הנשלט בידי התאגיד הבנקאי או במחזיק מהותי כהגדרתו בפקודה, למעט החזקה במניות סחירות בשיעור שאינו עולה על רבע אחוז מההון המונפק והנפרע של מי מהם;

(ב) מי שבשנתיים שקדמו למועד המינוי או ממועד המינוי ואילך, יש לו, או למי שהוא בקשר קרוב עמו, זיקה לתאגיד הבנקאי או לתאגיד שבשליטתו של התאגיד הבנקאי, לנושא משרה בתאגיד הבנקאי או למחזיק מהותי וכן מי שממועד המינוי ואילך יש לו זיקה לקרוב של נושא משרה בתאגיד הבנקאי, לקרוב של מחזיק מהותי או לשותף של מחזיק מהותי (לעניין זה, כהונה כדירקטור בבנק בלא גרעין שליטה של מועמד לכהונה נוספת לא תיחשב זיקה).

(ג) יחיד שיש לו או למי שהוא בקשר קרוב עמו, קשרים עסקיים או מקצועיים עם התאגיד הבנקאי או עם תאגיד בשליטת התאגיד הבנקאי, עם נושא משרה בתאגיד

¹³ לעניין זה יצוין כי במסגרת תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 312 בנושא עסקי הבנק עם אנשים קשורים, הורחבה הגדרת "איש קשור", בין השאר, כך שתחול גם על מי שהציע מועמד לכהונת דירקטור בתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה וקרוביו (כל עוד הדירקטור שהוצע על-ידו מכהן בתפקידו).

הבנקאי או עם מחזיק מהותי שהציע את אותו מועמד לכהונת דירקטור, גם אם הקשרים כאמור אינם דרך כלל, למעט קשרים זניחים.

(ד) מי שמועמדותו הוצעה בידי הוועדה לפי סעיף 11ד(א)(1) לפקודת הבנקאות, ויש לו זיקה לחבר הוועדה במועד המינוי;

(ה) מי שמועמדותו הוצעה בידי הוועדה לפי סעיף 11ד(א)(1) לפקודת הבנקאות והוא שר, סגן שר או חבר כנסת, או בעל זיקה אישית, עסקית או פוליטית לשר, סגן שר, או שהוא עובד המדינה או עובד של תאגיד שהוקם בחוק.

(ו) מי שמועמדותו הוצעה בידי הוועדה לפי סעיף 11ד(א)(1) לפקודת הבנקאות והוא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן בתפקיד, או תלוי ועומד נגדו כתב אישום בעבירה כאמור.

(ז) מי שמועמדותו הוצעה בידי הוועדה לפי סעיף 11ד(א)(1) לפקודת הבנקאות ותפקידיו או עיסוקיו האחרים יוצרים או עלולים ליצור ניגוד עניינים עם תפקידו כדירקטור, או אם יש בהם כדי לפגוע ביכולתו לכהן כדירקטור.

למפקח על הבנקים הזכות לאשר מינויו או כהונתו כדירקטור של מי שבשנתיים שקדמו למועד המינוי או ממועד המינוי ואילך יש לו, או למי שהוא בקשר קרוב עימו, זיקה למחזיק מהותי, לקרוב של מחזיק מהותי או לשותף של מחזיק מהותי, אף אם זיקה זו אינה זניחה, אם מצא כי בנסיבות העניין זיקה זו אינה מעוררת חשש לניגוד עניינים בכהונה.

בפקודת הבנקאות נקבעו גם הוראות מעבר לגבי דירקטור אשר כיהן בתאגיד הבנקאי ערב הפיכתו לתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה.

6.4.5 פקודת הבנקאות מוסיפה וקובעת הגבלות נוספות לענין מינוי דירקטורים בתאגיד בנקאי וקובעת כי לא ימונה או יכהן כדירקטור בתאגיד בנקאי שהוא גוף פיננסי משמעותי אדם השולט או הקשור לשולט בתאגיד ריאלי משמעותי או נושא משרה בתאגיד ריאלי משמעותי, כהגדרתם בחוק הריכוזיות.

6.4.6 הוראות נוספות לענין מינוי והפסקת כהונת דירקטורים מכוח פקודת הבנקאות
בפקודת הבנקאות נקבעו הוראות מיוחדות נוספות לענין מינוי דירקטורים, כהונתם והפסקת כהונתם, שיחולו על תאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה, על אף כל הוראה אחרת בדין. בין היתר, נקבעה הוראה הקובעת כי ההצבעה על מינוי דירקטורים או על הפסקת כהונתם תהיה רק באסיפה השנתית או באסיפה שכונסה לפי סעיף 35א לחוק הבנקאות (רישוי) אלא אם כן אישר המפקח הצבעה כאמור באסיפה מיוחדת; הוראה האוסרת על נושאי המשרה בתאגיד הבנקאי (למעט דירקטור חיצוני או דח"צ המכהן בוועדה) לפעול למינוי דירקטור מסוים או למניעת מינויו אך מתירה לדירקטור להציע את מועמדותו לכהונה; הוראה המגבילה את תקופת כהונתו של דירקטור שאינו דירקטור חיצוני או דח"צ לשלוש שנים, ואת תקופת כהונתו המצטברת לתשע שנים (אלא אם הפך הבנק לתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה, ואז רשאי דירקטור המכהן, ערב הפיכתו לתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה, להמשיך בכהונה עד האסיפה השנתית הקרובה גם אם תקופת כהונתו המצטברת יעלו בשל כך על תשע שנים); הוראה הקובעת כי מספר הדירקטורים שיוחלפו

מדי שנה לא יעלה על מחצית מהדירקטורים שכיחנו סמוך לאחר האסיפה השנתית הקודמת, אלא אם כן ניתן לכך אישור המפקח; עוד נקבע כי בנסיבות מסוימות רשאי המפקח לאשר לדירקטור שתקופת כהונתו הסתיימה להמשיך בתפקידו למשך תקופה של 6 חודשים או עד קרות אירועים מסוימים, לפי המוקדם מביניהם. פקודת הבנקאות מחייבת מתן הודעה מוקדמת למפקח לפני מינוי נושאי משרה מסוימים, לרבות דירקטורים, והמינוי מותנה בהסכמת המפקח. המפקח גם יהיה רשאי להורות על הפסקת כהונת דירקטור במקרים מסוימים המפורטים בפקודה.

6.5. הוראות המפקח על הבנקים בדבר דרכי פעולת הדירקטוריון

המפקח על הבנקים קבע דרכי פעולה לדירקטוריון של תאגיד בנקאי. הוראות אלה באות להוסיף על הוראות חוק החברות ותקנון ההתאגדות של הבנק, חקיקה רלוונטית, הנחיות כל רשות רגולטורית אחרת לה כפוף הבנק והחלטות הדירקטוריון. בהוראה 301 קבע המפקח הוראות לגבי הדירקטוריון, לרבות תפקידי הדירקטוריון וסמכויותיו, הרכב הדירקטוריון, תנאי כשירות לכהונת דירקטור ויושב ראש דירקטוריון, ועדות הדירקטוריון, ישיבות הדירקטוריון, נוהגים לתפקוד יעיל של הדירקטוריון ודיווח למפקח על הבנקים.

להלן תמצית עיקרי הוראה 301:

6.5.1 תפקידי הדירקטוריון

הדירקטוריון נושא באחריות לעסקי התאגיד הבנקאי ולאיתנותו הפיננסית. הדירקטוריון ינקוט באמצעים הסבירים הדרושים לצורך מילוי תפקידיו בהתאם לדין ובהתאם לאמור בהוראה 301.

- (א) הדירקטוריון יתווה את האסטרטגיה של התאגיד הבנקאי לרבות אסטרטגית הסיכון ותיאבון הסיכון, ויאשר את מדיניות התאגיד הבנקאי אשר תנחה אותו בפעילותו השוטפת.
- (ב) הדירקטוריון יפקח על פעולות ההנהלה ועל עקביותן עם מדיניות הדירקטוריון.
- (ג) הדירקטוריון יודא קיומם של תחומי אחריות ודיווחיות (Accountability) ברורים בבנק.
- (ד) הדירקטוריון יתווה בבנק תרבות ארגונית, הדורשת יישום סטנדרטים גבוהים של מקצועיות ויושרה.
- (ה) הדירקטוריון יודא שהבנק יפעל תוך ציות לחוק ולרגולציה.

6.5.2 נושאים שבהם חייב הדירקטוריון לדון ולהחליט:

הדירקטוריון ידון, יחליט, יאשר ויקבע הנחיות, לפי העניין, בנושאים הבאים:

(א) אסטרטגיה כוללת ומדיניות

- (1) יעדי האסטרטגיה הכוללת של התאגיד הבנקאי, של תאגידים נשלטים ושל שלוחותיו (תאגידים נשלטים, סניפים, נציגויות ונציגים ניידים מחוץ לישראל), לרבות הקווים העקרוניים לפעולה, המודל העסקי ומקורות הרווח, היעילות התפעולית, אסטרטגית הסיכון הכוללת והתיאבון לסיכון כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 310.

הדיון ביעדי האסטרטגיה יערך על רקע הסביבה המקרו כלכלית, עסקית ורגולטורית שבה פועל הבנק. על הדירקטוריון של תאגיד נשלט להתחשב ביעדי האסטרטגיה הכוללת של הקבוצה, שנקבעו על-ידי דירקטוריון התאגיד הבנקאי השולט, ככל שהם מתיישבים עם טובתו של התאגיד הנשלט ועם הוראת סעיף 11 לחוק החברות.

- (2) המבנה הארגוני של התאגיד הבנקאי ומבנה הקבוצה. הדירקטוריון יבחן כי מבנה התאגיד הבנקאי והקבוצה תואמים את האסטרטגיה העסקית שלו, בהתייחס, בין היתר, לסוגי התאגידים בקבוצה ואופן ההחזקה והשליטה בהם, וליכולתו של התאגיד הבנקאי השולט לזהות, לבקר ולנהל את הסיכונים ברמת הקבוצה לרבות סיכונים עודפים הנובעים ממבנים מורכבים. לצורך כך, יוודא הדירקטוריון כי מבנה התאגיד הבנקאי ומבנה הקבוצה כוללים ערוצי תקשורת ודיווח נאותים. לעניין סעיף קטן זה - "קבוצה" - תאגיד בנקאי ותאגידים הנשלטים על-ידו. מסגרת ניהול הסיכון, לרבות אישור מדיניות ואופן ניהול הסיכון עבור כל אחד מהסיכונים השונים של התאגיד הבנקאי, לרבות כל התאגידים הנשלטים על-ידו ושלוחותיו (סיכוני אשראי, סיכוני שוק, סיכונים תפעוליים וטכנולוגיים, סיכוני נזילות, סיכוני ציות, סיכוני משפטיים וכו') כמפורט בסעיף 15 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 310. על הדירקטוריון של תאגיד נשלט להתחשב במסגרת ניהול הסיכון הכוללת של הקבוצה, שנקבעה על-ידי דירקטוריון התאגיד הבנקאי השולט, ככל שהם מתיישבים עם טובתו של התאגיד הנשלט ועם הוראת סעיף 11 לחוק החברות.
- (4) אישור מדיניות מוצר חדש ובחינה ואישור מראש של מוצרים חדשים מהותיים טרם הפעלתם.
- (5) מדיניות האשראי של התאגיד הבנקאי ויעדים, כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 311.
- (6) אסטרטגיה ומדיניות טכנולוגיית המידע ובנקאות בתקשורת של התאגיד הבנקאי.
- (7) תהליך הערכת הלימות ההון כנגד רמת החשיפה לסיכונים שנקבעה, מדיניות הון, מבנה ההון ושינויים בו.
- (8) יעדים לביצוע בשנה הקרובה ומידת התאמתם למדיניות התאגיד הבנקאי, ואישור תוכנית עבודה בהתאם ליעדים אלו.
- (9) התקציב הכולל של התאגיד הבנקאי (הכנסות, הוצאות והשקעות) ומעקב אחר ביצועו בפועל.

(ב) פיקוח ובקרה

- (1) דיווחים על מצבו העסקי של התאגיד הבנקאי.

- (2) חריגה מהותית, כפי שיגדיר הדירקטוריון, מהמגבלות שנקבעו במסגרת מדיניות שאושרה על ידו.
- (3) סוגי האירועים החריגים שיש לדון בהם בדירקטוריון ודיון באירועים חריגים מהותיים.
- (4) מנגנוני פיקוח ובקרה על תאגידים נשלטים.
- (5) עבודת פונקציות הביקורת והבקרה.
- (6) דוחות ביקורת מהותיים שוועדת הביקורת, בהתייעצות עם יו"ר הדירקטוריון, העבירה לדיון במליאת הדירקטוריון.
- (7) אישור הדוחות השנתיים והרבעוניים לציבור של התאגיד הבנקאי.
- (8) הודעות של רואה החשבון המבקר: (1) הודעה בדבר אי תיקון ליקויים על-פי סעיף 3(ב) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 304; (2) הודעה על קיום ספקות בדבר המשך קיומו של התאגיד הבנקאי כעסק חי לפי סעיף 6(ג) להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 302.

(ג) מדיניות כוח אדם ותגמולים

- (1) מינוי המנהל הכללי, פיטוריו והערכת הביצועים שלו.
- (2) מדיניות מינוי והערכת ביצועים של הדרג הבכיר.
- (3) מדיניות ניווד בעלי תפקידים מסוימים בתאגיד הבנקאי, מידי תקופה (רוטציה) כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 360.
- (4) מדיניות התגמול, כהגדרתה בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301A, לאחר ששקל את המלצות וועדת התגמול.
- (5) התקשרות של התאגיד הבנקאי עם נושאי משרה בכירים באשר לתגמולם (כהגדרת המונחים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301A), לאחר אישור ועדת התגמול ולפני אישור האסיפה הכללית כאשר נדרש. לגבי התקשרות התאגיד הבנקאי עם מבקר הפנים, אישור הדירקטוריון יהיה גם לפי המלצת ועדת הביקורת.
- (6) עקרונות הסכמי התגמול של עובדי התאגיד הבנקאי שאינם נושאי משרה בכירה.

(ד) שונות:

- (1) הנפקת מניות (לרבות אופציות וניירות ערך המירים) על-ידי תאגיד נשלט, הן בישראל והן מחוץ לישראל, והנפקה אחרת של תאגיד נשלט בערבות התאגיד הבנקאי, למעט הנפקה של תאגיד שכל אמצעי השליטה בו מוחזקים על-ידי תאגיד האם וההנפקה היא לתאגיד הבנקאי עצמו או לתאגיד הנשלט על-ידי התאגיד הבנקאי.
- (2) ביצוע שינויים במבנה השליטה של התאגיד הבנקאי בתאגיד נשלט שפעילותו מהותית לפעילות התאגיד הבנקאי.

- (3) ביצוע ומימוש השקעות קבועות, לרבות השקעה בתאגיד נשלט, בין אם מושבו בארץ או בחוץ לארץ, לפי קריטריונים כפי שיקבע הדירקטוריון כאשר סכום ההשקעה יהיה אחד הקריטריונים; הקריטריונים ייקבעו באופן שיימנע מעורבות של הדירקטוריון בניהול השוטף של התאגיד הבנקאי.
- (4) קוד אתי לתאגיד הבנקאי.
- (5) מדיניות למניעת ניגודי עניינים והבקרות בגינם.
- (6) מדיניות "פעילויות נעדרות שקיפות".
- (7) כל עניין אחר בעל חשיבות מהותית לפעילות התאגיד הבנקאי או לפיקוח ולבקרה על ניהולו.

(ה) ישיבות ללא נוכחות ההנהלה

- לפחות אחת לשנה יקיים הדירקטוריון דיון ללא נוכחות חברים מההנהלה, במסגרתו ידון בנושאים הבאים:
- (1) הערכת ביצועי המנהל הכללי ותפקוד ההנהלה.
- (2) הערכת איכות המידע המתקבל מההנהלה בישיבות הדירקטוריון, ולרבות: היקף, סוג המידע ותדירותו.
- (3) שכר ותגמולים לדרג הבכיר.
- (4) הערכת פונקציות הביקורת והבקרה ואפקטיביות הבקורות בתאגיד הבנקאי.
- (5) נושאים נוספים הקשורים במערכת היחסים בין ההנהלה והדירקטוריון.
- אחת לשנתיים יקיים הדירקטוריון דיון בהערכת אפקטיביות עבודת הדירקטוריון, כמפורט בהוראה 301.

- (ו) הוראה 301 כוללת נושאים שונים נוספים המפורטים בה.
- (ז) כמו כן, הוראה 301 מפרטת לגבי תכיפות הדיונים בדירקטוריון בנושאים המפורטים בהוראה.

6.5.3 הרכב הדירקטוריון

- (א) הדירקטוריון יורכב ממספר חברים אשר יעודד יעילות ודיון אסטרטגי מהותי, ובלבד שמספר הדירקטורים לא יהיה נמוך מ-7 ולא יותר מ-10. תאגיד בנקאי הסבור כי לצורך תפקודו התקין של הדירקטוריון נדרש לו מספר גבוה יותר של דירקטורים, רשאי, באישור המפקח, למנות מספר גדול יותר של חברי דירקטוריון.¹⁴
- (ב) עובדי התאגיד הבנקאי לא ימונו כדירקטורים.

¹⁴ נכון למועד התסקיף מונה דירקטוריון הבנק 13 חברים. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, במהלך שנת 2018 יפחת מספרם ל-12. המגבלה הני"ל בהוראה 301 בדבר מספר הדירקטורים המרבי נקבעה במסגרת תיקון מחודש יולי 2017, ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו במסגרתו, נדרש הבנק להקטין את מספר הדירקטורים ל-10 עד ליום 1 ביולי 2020.

- (ג) לפחות שליש מהדירקטורים יהיו דירקטורים חיצוניים.
- (ד) על אף הקבוע בסעיף 245(ב) לחוק החברות, המפקח רשאי להפסיק כהונה של דירקטור חיצוני, שאינו דח"צ, בהתאם לסעיף 11א(ה) לפקודת הבנקאות, וכן לאשר לתאגיד בנקאי להעלות לסדר היום של האסיפה הכללית את הצעתו של בעל מניות להפסקת כהונתו של דירקטור חיצוני כאמור, אם בעל המניות רשאי לעשות כן על פי חוק החברות ותקנון התאגיד הבנקאי.
- (ה) המפקח רשאי, במקרים חריגים, לאשר מועמד לתפקיד דירקטור חיצוני, אף אם לא התקיימו כל התנאים הנדרשים לפי הוראה 301, ובלבד שאם מדובר בדח"צ או בדירקטור בלתי תלוי שמונה לפי חוק החברות, התקיימו כל התנאים הקבועים לענין זה בחוק החברות.

6.5.4 כשירות הדירקטוריון

- בנוסף לתנאי הכשירות החלים על כל אחד מהדירקטורים כמפורט להלן, הדירקטוריון יהיה בעל ידע וכישורים, מיומנויות וניסיון נאותים באופן קולקטיבי, התואמים את האסטרטגיה ומאפייני הפעילות של התאגיד הבנקאי, ובלבד שיתקיימו התנאים האלה:
- (א) לפחות שליש מכלל הדירקטורים יהיו בעלי "ניסיון בנקאי" כהגדרת המונח בהוראה 301, או מי שאישר המפקח כבעל ניסיון מקביל.¹⁵
- (ב) לפחות חמישית מכלל הדירקטורים יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, כמשמעותה לפי סעיף 240 לחוק החברות.
- (ג) לפחות מחצית מכלל הדירקטורים יהיו בעלי כשירות מקצועית כהגדרתה בהוראה 301.
- (ד) לפחות דירקטור אחד יהיה בעל ידע וניסיון מוכח בתחומי טכנולוגיית המידע. תנאי זה לא יחול על תאגידים בנקאיים שהינם חברות בת של תאגידים בנקאיים ומקבלים מהם שירותי טכנולוגיות מידע.
- (ה) למען הסר ספק, דירקטור העומד במספר כשירויות, כנדרש בסעיף זה, יכול להימנות במסגרת השיעור הנדרש על-פי אותם הסעיפים.

6.5.5 ידיעת השפה העברית:

הדירקטורים יהיו בקיאים בשפה העברית, לפחות ברמת הקריאה והדיבור, באופן המאפשר קריאת חומר הרקע לשיבות והשתתפות פעילה בדיונים. המפקח רשאי, במקרים חריגים, לפטור דירקטור מדרישה זו.

6.5.6 יושב ראש הדירקטוריון:

15 דרישות הכשירות המפורטות לעיל משקפות את הנוסח המעודכן של הוראה 301 שפורסם בחודש יולי 2017. בהתאם להוראות המעבר שנקבעו, השינויים המפורטים להלן יכנסו לתוקף ביום 1.7.2020: (א) השינוי לפיו שיעור הדירקטורים "בעלי ניסיון בנקאי" גדל מחמישית לשליש; (ב) השינוי לפיו לפחות מחצית מהדירקטורים נדרשים להיות בעלי "כשירות מקצועית" כמוגדר בתקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית פיננסית), תשס"ו-2005; ו- (ג) השינוי לפיו לפחות דירקטור אחד יהיה בעל ידע וניסיון מוכח בתחום טכנולוגיית המידע.

יושב ראש הדירקטוריון הינו הגורם האחראי לתפקודו התקין של הדירקטוריון ולקיום החובות המוטלות עליו. ליו"ר תרומה משמעותית לשמירה על האיזונים והבלמים בממשל התאגידי בתאגיד הבנקאי בין הדירקטוריון, ההנהלה הבכירה, בעלי השליטה ובעלי עניין אחרים. יושב ראש הדירקטוריון נדרש להיות בעל ניסיון מתאים, יכולות ואיכויות אישיות על מנת למלא את תפקידו.

- (1) על יושב ראש הדירקטוריון יחולו כל החובות המוטלות על דירקטור.
- (2) יושב הראש צריך לעודד קיום דיונים חופשיים המאפשרים הבעת דעות שונות ולדאוג שהחלטות מתקבלות על בסיס מידע הולם.
- (3) בהיעדרו של יושב ראש הדירקטוריון, ימלא את מקומו אחד הדירקטורים.
- (4) בעל שליטה או קרובו לא יכהנו כיושב ראש הדירקטוריון.
- (5) דירקטור חיצוני לא יכהן כיושב ראש הדירקטוריון בתאגיד בנקאי עם גרעין שליטה.
- (6) לא יכהן אדם כיו"ר הדירקטוריון אלא אם הוא משתתף באופן קבוע בישיבות הדירקטוריון.
- (7) הדירקטוריון יקבע מדיניות למשך כהונה מקסימלי של יו"ר הדירקטוריון.

6.5.7 כשירות דירקטור:

- (א) דירקטור בתאגיד בנקאי יהיה יחיד.
- (ב) לכל אחד מהדירקטורים יהיו כישורים הולמים למשרתו ובפרט: השכלה, ידע, ניסיון או מומחיות באחד או יותר מהתחומים הבאים: בנקאות, כספים, פעילות כלכלית או עסקית, משפט, מימון, חשבונאות, ניהול סיכונים, ציות רגולטורי (Regulatory Compliance), טכנולוגיית מידע, אבטחת מידע (לרבות סייבר) או תחום אחר שאישר המפקח.
- (ג) לא יכהן אדם כדירקטור אם עיסוקיו האחרים אינם מותרים זמן מספיק בידו למילוי תפקידו ככזה.

6.5.8 ניהוד עניינים דרך קבע

בהוראה 301 נקבעו כללים למניעת ניהוד עניינים דרך קבע של דירקטורים, וביניהם איסור על כהונה מקבילה כדירקטור / חבר ועדת השקעות / חבר ועדת אשראי / עובד בתאגיד בנקאי אחר שאינו נמנה על אותה קבוצה בנקאית או על השולטים בה, וכן בגוף פיננסי או בתאגיד השולט בגוף פיננסי, בהתאם לתנאים שנקבעו בהוראה 301. בנוסף, בהתאם להוראה 301 הדירקטוריון יקבע קווים מנחים למקרים בהם לדירקטור פוטנציאל לניהוד עניינים דרך קבע, וקווים מנחים למקרים בהם קיים לדירקטור עניין אישי. לעניין זה יצוין כי הוראת נוהל בנקאי תקין 312 מוסיפה וקובעת הנחיות בנושא עסקי תאגיד בנקאי עם "אנשים קשורים", מגבילה את היקף החבויות של "האנשים הקשורים" לתאגיד הבנקאי ודורשת כי עסקאות בין התאגיד הבנקאי לבין "אנשים קשורים" ייעשו בכפוף לכללי ממשל תאגידי מחמירים ועל-פי שיקולים עסקיים ובתנאים שאינם חורגים מתנאים המקובלים לגבי עסקאות דומות עם מי שאינם אנשים קשורים.

6.5.9 ישיבות דירקטוריון

- (א) בהוראה 301 נקבעו כללים בדבר תכיפות ישיבות הדירקטוריון, נוכחות בישיבות הדירקטוריון, הודעות וחומר רקע לישיבות, מניין חוקי והצבעה, סדר היום, פרוטוקולים, השתתפות המבקר הפנימי בישיבות, קיום ישיבות דרך אמצעי תקשורת וקבלת החלטות ללא התכנסות.
- (ב) כן נקבע איסור למנות דירקטור חליף או משקיף בדירקטוריון תאגיד בנקאי. יחד עם זאת, דירקטור רשאי להשתתף בישיבת ועדת דירקטוריון שאינו חבר בה, ובלבד שהשתתפותו לא תהא דרך קבע.

6.5.10 נוהגים לתפקוד יעיל של הדירקטוריון

בהוראה 301 נקבעו כללים בדבר נוהגים לתפקוד יעיל של הדירקטוריון וביניהם קביעת נוהלי עבודה, הדרישות מדירקטור, זכות דירקטור לקבל מידע, סיוע מקצועי לדירקטוריון, זכות חתימה, ניגוד עניינים ענפי, ענין אישי, הקשר עם עובדי התאגיד הבנקאי מחוץ לישיבות, הדרכות ומומחיות מקצועית והערכת אפקטיביות עבודת הדירקטוריון. כמו כן, בהוראה 301 נקבעו כללים אודות הדיווח למפקח על הבנקים. לדרכי פעולתם של הדירקטורים על-פי התקנון ראו תקנות 94 עד 101 בתקנון.

6.6. ועדות הדירקטוריון

דירקטוריון הבנק פועל, בין היתר, באמצעות ועדות משנה. ככלל, הוועדות הן ועדות קבועות, חלקן הוקמו בהתאם לנדרש על-פי הוראות החקיקה הרלוונטית, חלקן הוקמו על-פי הוראות ניהול בנקאי תקין וחלקן הוקמו בהתאם להחלטת הדירקטוריון, לאור צרכי הבנק ופעילותו. מעת לעת מוקמות ועדות אד-הוק לנושאים מסוימים. הרכב הוועדות, תפקידיהן ודרכי עבודתן, נקבעים בהתאם לחקיקה הרלוונטית, להוראות הניהול הבנקאי התקין ובהתאם לנוהל הפנימי של הבנק בנוגע לעבודת הדירקטוריון וועדותיו. בהתאם לנוהל הדירקטוריון, בכפוף לחוק החברות והוראות הפיקוח על הבנקים, יו"ר הדירקטוריון רשאי להביא כל ענין לדיון ולהחלטת מליאת הדירקטוריון בלבד, וזאת על אף שבנוהל הדירקטוריון נקבע שענין זה יובא לדיון בוועדה מסוימת, וכן להחליט, לפי נסיבות המקרה, כי נושאים, אשר על-פי האמור בנוהל הדירקטוריון יש להביאם לדיון ו/או להחלטת ועדה מסוימת, יובאו לדיון ו/או להחלטת ועדה אחרת מוועדות הדירקטוריון.

הדירקטוריון אינו רשאי להאציל מסמכויותיו לוועדת דירקטוריון בנושאים מסוימים כקבוע בחוק החברות ובהוראה 301. האמור לעיל אינו חל לגבי נושאים בהם קבלת החלטה במסגרת ועדה מתחייבת על-פי כל דין או בנושאים לגביהם ניתן לדירקטוריון אישור מראש ובכתב של המפקח.

להלן פירוט הוועדות הפועלות בבנק, תפקידיהן וסמכויותיהן:

6.6.1 ועדת הביקורת¹⁶

להלן בתמצית תפקידיה וסמכויותיה העיקריות של הוועדה:

ביום 31.12.2017 החליט דירקטוריון הבנק לאחד את ועדת ביקורת וועדת תגמול באופן שוועדת ביקורת תשמש גם כוועדת תגמול.

- (א) לעמוד על ליקויים בניהול העסקי של הבנק והקבוצה, ולהציע דרכים לתיקונם. במסגרת זו, בין היתר, הוועדה תדון ותחליט בממצאי דוחות ביקורת פנימיים וחיצוניים המובאים בפניה, ותעביר דוחות ביקורת מהותיים לדיון במליאת הדירקטוריון. הוועדה גם תוודא כי ההנהלה נקטה פעולות ראויות בעיתוי הנדרש לתיקון הליקויים שצוינו בדוחות הביקורת, ותדון בדוחות תקופתיים שיוגשו לה ע"י המבקר הפנימי.
- (ב) לפקח על המבקר הפנימי הראשי של הבנק, ובכלל זה להמליץ לדירקטוריון אודות מינויו או העברתו מתפקידו, להמליץ לוועדת תגמול על שכרו ותגמוליו של המבקר הפנימי הראשי ועל קידומו, להמליץ בפני מליאת הדירקטוריון על אישור תכנית העבודה של המבקר הפנימי לרבות היקף הביקורות ותדירותן, להטיל על פונקציית הביקורת הפנימית ביצוע בדיקות מיוחדות, מעבר לאלו שנקבעו בתכנית העבודה של הביקורת הפנימית, לבחון את פעילות חטיבת הביקורת הפנימית והמשאבים המוקצים לה.
- (ג) לדון בסקירה בלתי תלויה של הביקורת הפנימית בנושא ה-ICAAP.
- (ד) לפקח על עבודת רואי החשבון המבקרים של הבנק, ובכלל זה להמליץ לאסיפה הכללית בדבר מינויים, לדון מדי שלוש שנים באפשרות החלפתם ולהמליץ לאסיפה הכללית ו/או לדירקטוריון לגבי התגמול עבורם.
- (ה) לבחון את הדוחות השנתיים והרבעוניים לציבור של הבנק, לדון ולהמליץ לדירקטוריון על אישורם, ובכלל זה לדון ולהמליץ לדירקטוריון בנושאים שונים וביניהם נושאים הנוגעים לבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, וכן נושאים הנוגעים להפרשה לחובות מסופקים ולתביעות משפטיות, נאותות הפרשות וסיווג חובות, נאותות הגילוי בדוחות הכספיים, המדיניות החשבונאית והערכות השווי.
- (ו) לקבוע הסדרים לגבי אופן הטיפול בתלונות של עובדי הבנק בקשר לליקויים בניהול עסקיו ולגבי ההגנה שתינתן לעובדים שהתלוננו כאמור.
- (ז) לעשות שימוש בעבודת פונקציית הביקורת על מנת לבחון אפקטיביות הבקורות הפנימיות המרכזיות בבנק.
- (ח) לדון בעסקאות עם "אנשים קשורים" כמתחייב מהוראה 312 לנוהל בנקאי תקין, וכן בפעולות ובעסקאות הטעונות אישור ועדת ביקורת על-פי חוק החברות, ולקבוע אחת לשנה מראש אמות מידה לעסקה חריגה עם נושא משרה או שלנושא משרה יש בה ענין אישי ואמות מידה לפעולה חריגה של נושא משרה.
- (ט) לדון ולהמליץ לדירקטוריון בדבר מדיניות הציות, האכיפה, איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור ובדבר תכנית האכיפה של הבנק, לדון ולאשר את תוכנית העבודה הרב שנתית של קצין הציות והאכיפה, ולקיים מעקב חצי שנתי אחר ביצועה, וכן לקיים דיון בדוחות תקופתיים של קצין הציות. בנוסף, להמליץ לדירקטוריון אודות מינויו של קצין ציות או העברתו מתפקידו.
- (י) לדון בדוח השנתי של נציב תלונות הציבור של הבנק ובמדיניות תלונות הציבור.

- (יא) לדון ולהמליץ לדירקטוריון לגבי מדיניות למניעת ניגודי עניינים והבקרות בגינם, וכן לבחון מעת לעת את הגילוי הניתן ע"י הדירקטורים בדבר כהונתם בתפקידים מחוץ לבנק ובדבר קיומו של חשש פוטנציאלי להיווצרות ניגוד עניינים בקשר עם כהונתם בבנק.
- (יב) לקיים דיון דו-שנתי עם כל אחת מפונקציות הביקורת והבקרה בנפרד, וכן עם יו"ר הדירקטוריון וראש חטיבת משאבי אנוש, בנוכחות חברי הוועדה ובעל התפקיד הרלוונטי בלבד.
- (יג) לקיים ממשק עבודה עם הוועדה לניהול סיכונים בנושאים מהותיים רלבנטיים לתחומי אחריותה. בין הוועדות תתקיים פגישה אחת לרבעון.
- בנוסף, הוועדה מוסמכת לדון ולהמליץ לדירקטוריון בנושאים שלהלן:
- (א) מדיניות התגמול לעובדי הבנק ונושאי משרה בו לרבות קריטריונים להערכת הביצועים ולמדידתם. מדיניות התגמול תהיה עקבית עם התרבות האירגונית והניהולית של הבנק והקבוצה, עם המטרות והאסטרטגיה של הבנק והקבוצה לטווח הארוך ועם סביבת הבקרה. ועדת הביקורת תוודא כי מדיניות התגמול מקדמת עמידה ביעדי הבנק והקבוצה, ניהול סיכונים מבוסס ואפקטיבי, אינה מעודדת לקיחת סיכונים חריגים או מעבר לתאבון הסיכון של הבנק והקבוצה, אינה סותרת את אסטרטגיית ניהול האשראי של הבנק והקבוצה ומאפשרת שמירה על בסיס הון איתן.
- (ב) הערכת ביצוע ויישום מדיניות התגמול, בדבר האפקטיביות של מדיניות התגמול ומנגנוני התגמול הנכללים בה ובדבר עמידת מנגנוני התגמול האמורים בדרישות הפיקוחיות, ובדיקה כי הם מביאים לידי ביטוי את כל סוגי הסיכונים הרלבנטיים לפעילות הבנק והקבוצה ואת רמות ההון והנזילות.
- (ג) הצורך בעריכת שינויים במדיניות התגמול (כגון, אם חל שינוי מהותי בנסיבות שהיו קיימות בעת קביעתה).
- (ד) לדון ולאשר את תנאי ההתקשרות של הבנק עם נושאי משרה בכירה בו באשר לתנאי כהונתם והעסקתם.
- (ה) החלת חוזים אישיים על מגזר מסוים או דרגות מסוימות של עובדים בבנק והתנאים הכלליים של חוזים אלו.
- (ו) מסגרת למתן מענק ומתן מענק לעובדי הבנק עליהם חלה חוקת העבודה בהתאם למדיניות התגמול לעובדי הבנק ובהתחשב, בין היתר, ביעדי תכנית העבודה לשנה הקרובה.
- (ז) מסגרת למתן מענק ומתן מענק לעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה בהתאם למדיניות התגמול ובהתחשב, בין היתר, ביעדי תכנית העבודה לשנה הקרובה.
- (ח) מתן מענק ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל הראשי ולנושאי משרה בכירה נוספים וגובהו, בהתאם למדיניות התגמול לבכירים בבנק.

בנוסף, הוועדה מוסמכת לדון ולהמליץ (באמצעות המנכ"ל הראשי) בפני האורגנים המוסמכים של חברות בת אודות תגמול דירקטורים שלהן, בהתאם לנוהל עבודת הדירקטוריון, וכן לדון בתנאי העסקתם של מנכ"לי חברות הבת המהותיות, כולל מענקים.

איחוד ועדת הביקורת וועדת תגמול

ביום 31.12.2017 החליט דירקטוריון הבנק לאחד את ועדת התגמול עם ועדת הביקורת, זאת בהתאם לתיקון שנערך בהוראה 301 בעניין זה בחודש יולי 2017, כך שבמועד תשקיף זה, הרכב ועדת תגמול הוא כהרכב ועדת ביקורת.

בנוהל עבודת הדירקטוריון של הבנק נקבעו תפקידים נוספים של ועדת הביקורת. לפירוט נוסף בהתייחס לתפקידי הדירקטוריון וועדת התגמול בכל הנוגע למדיניות תגמול בתאגיד בנקאי ראה הוראת ניהול בנקאי תקין A301 בנושא מדיניות תגמול בדוח הדירקטוריון הכלול בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2017.

הרכב ועדת הביקורת:

כל דח"צ, יהיה חבר בוועדת ביקורת. יו"ר הוועדה יהיה דח"צ. רוב חברי הוועדה יהיו דירקטורים בלתי תלויים (שהינם גם בעלי כשירות של דירקטורים חיצוניים), תנאי כהונתם והעסקתם של כל חברי ועדת הביקורת יהיו בהתאם להוראות שנקבעו לפי סעיף 244 לחוק החברות העוסק בכללי גמול והחזר הוצאות לדירקטור חיצוני. לכל חברי ועדת הביקורת תהיה היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים. לפחות שלושה דירקטורים מבין חברי הוועדה יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, ולפחות אחד מהם יהיה דח"צ, לפחות אחד מחברי ועדת הביקורת יהיה בעל מומחיות וניסיון בפעילויות ניהול סיכונים ובקרה.¹⁷ יו"ר הדירקטוריון אינו רשאי להיות חבר בוועדת הביקורת, ואולם בהתאם לאישור הפיקוח על הבנקים, מר דוד ברודט, יו"ר הדירקטוריון, רשאי להשתתף בישיבות ועדת הביקורת בעת שהיא דנה בנושאים הקשורים בדוחות הכספיים, כמשקיף. המניין החוקי לקיום ישיבה ולקבלת החלטות הוועדה הוא מרבית חבריה, ובלבד שמרבית הנוכחים הם דירקטורים חיצוניים ו/או דח"צ, ואחד מהם לפחות הוא דח"צ.

נכון למועד תשקיף מדף זה, חברי הוועדה הם ה"ה: יו"ר הוועדה - חיים סאמט-דח"צ, יצחק אידלמן-דח"צ, שמואל בן צבי- דירקטור חיצוני, תמר גוטליב-דח"צ, אוהד מראני- דירקטור חיצוני, צפורה סמט-דירקטורית חיצונית שעומדת בתנאי כשירות דח"צ וידידה שטרן-דירקטור חיצוני.

6.6.2 ועדה לניהול סיכונים

להלן בתמצית עיקרי הנושאים בהם הוועדה מוסמכת לדון ולהמליץ לדירקטוריון:

(א) אסטרטגית הסיכון הכוללת, לרבות תיאבון הסיכון הנוכחי והעתיד, ומסגרת ניהול הסיכון הכוללת, המעוגנת במסמך ה-ICAAP ובמסמכי מדיניות המפרטים את מגבלות החשיפה הפנימיות ואופן ניהול הסיכון עבור כל אחד מסוגי הסיכונים של

¹⁷ לפי הוראה 301 לנוהל בנקאי תקין, הדרישה כי לפחות אחד מחברי הוועדה יהיה בעל מומחיות וניסיון בפעילויות ניהול סיכונים ובקרה אינה מחויבת כאשר ועדת הביקורת משמשת גם כוועדת התגמול.

- הבנק, לרבות כל התאגידים הנשלטים על ידו ושלוחותיו (כגון: סיכוני אש, סיכוני שוק, סיכונים תפעוליים, סיכוני נזילות, סיכונים משפטיים), בהתאם לתיאבון הסיכון הכולל של הבנק והקבוצה.
- (ב) תיאבון הסיכון הכולל של הבנק והקבוצה ותהליך הערכת נאותות הלימות ההון, המעוגנים במסמך ה-ICAAP.
- (ג) כתיבת מסמך החשיפות לסיכונים למיניהם הגלומים בפעילות הבנק והקבוצה, הכולל התייחסות לסיכונים חדשים או מתפתחים, ותוודא כי סיכונים אלה מנוהלים כנדרש ושהנהלת הבנק הקצתה עבורם משאבים נאותים.
- (ד) מדיניות קבוצתית לאישור מוצרים חדשים, המסדירה את תהליכי הסקירה והאישור הנדרשים טרם הפעלתם, וכן אישור מוצרים חדשים מסוימים.
- (ה) קיום דיון שנתי בנושא ההיערכות הארגונית של הבנק והקבוצה לניהול ובקרה של החשיפה הכוללת לסיכונים השונים ובחינת כלים איכותיים לניהול ולבקרת הסיכונים מכל סוג ובכל תחום פעילות.
- (ו) הערכה של מידת האפקטיביות של ניהול סיכון הציות וניהול סיכון איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור על ידי הבנק.
- (ז) קיום דיון בממצאי סקרי סיכונים (לרבות סיכונים תפעוליים) שביצעה הנהלת הבנק לגבי הסיכונים השונים הגלומים בפעילות הבנק, ובכלל זה דיון בממצאי מיפוי מוקדי הסיכון למעילות והונאות ושל מנגנוני הבקרה המתייחסים אליהם, אשר נדרש הבנק לבצע לפחות אחת לשלוש שנים.
- (ח) דיון לפי הצורך, בדבר רכישת פוליסה לביטוח בנקאי.
- הוועדה תשב גם כוועדה לניהול סיכונים אמריקאיים, כנדרש בנוהל עבודת הדירקטוריון. בנוסף, הוועדה מקיימת ממשק עבודה עם ועדת הביקורת, בנושאים מהותיים רלבנטיים לתחומי אחריותה, ומקיימת קשר שוטף עם מנהל הסיכונים הראשי ועם פונקציות ביקורת ובקרה אחרות, על מנת להתעדכן בפרופיל הסיכון העדכני, תיאבון הסיכון, מגבלות וחריגה מהן ותכניות לצמצום סיכונים, כמפורט בנוהל הדירקטוריון.
- בנוהל עבודת הדירקטוריון של הבנק נקבעו תפקידים נוספים של הוועדה לניהול סיכונים. נכון למועד תשקיף מדף זה, הרכב הוועדה הוא ה"ה: יו"ר הוועדה - דוד ברודט-דירקטור אחר, יצחק אידלמן-דח"צ, שמואל בן צבי-דירקטור חיצוני, אסתר לבנון-דירקטור אחר, יואב נרדי-דירקטור אחר, צפורה סמט-דירקטורית חיצונית שעומדת בתנאי כשירות דח"צ ויצחק שריר-דירקטור אחר.

6.6.3 ועדת אש

ועדת אש, בין היתר, דנה במתן אש ללווה או לקבוצת לווים בתחום סמכותה ומוסמכת לאשר בקשות אש שהובאו בפניה. כמו כן הוועדה מוסמכת לקיים פיקוח ומעקב אחר מתן האש בבנק, מצב האש וכן על תיקי האש של קבוצות הלווים הגדולות בבנק, באמצעות קבלת דיווחים מיידיים ותקופתיים בנושא אש, וממליצה לדירקטוריון לגבי מדיניות גביית חובות מלקוחות פרטיים ועסקים קטנים.

נכון למועד תשקיף מדף זה, הרכב הוועדה הוא ה"ה: יו"ר הוועדה - דוד ברודט- דירקטור אחר, תמר גוטליב-דח"צ, אסתר דומיניסיני- דירקטור אחר, סאמר חאגי' יחיא- דירקטור אחר, אוהד מראני-דירקטור חיצוני וידידה שטרן-דירקטור חיצוני.

6.6.4 ועדת אסטרטגיה

להלן בתמצית עיקרי הנושאים בהם הוועדה מוסמכת לדון ולהמליץ לדירקטוריון:

- (א) יעדים אסטרטגיים של הבנק והקבוצה, עדכונים ומעקב אחר ביצועם.
 - (ב) המבנה הארגוני של הבנק.
 - (ג) מדיניות הבנק בנושא סינוף ומעבר לבנקאות ישירה, אשר תעלה בקנה אחד עם אסטרטגיית הבנק.
 - (ד) עקרונות הסכמי תגמול עם עובדים שאינם נושאי משרה בכירה.
- בנוסף, הוועדה מקיימת דיון בנוגע למשאבי אנוש של הבנק, ובין היתר, מצבת העובדים, בניהול האחריות החברתית תאגידית של הבנק והקבוצה ומידת התאמתה לאסטרטגיה הכוללת של הבנק, ובסוגיות עסקיות הקשורות להקמת הבנק הדיגיטלי ותפעולו השוטף.
- נכון למועד תשקיף מדף זה, הרכב הוועדה הוא ה"ה: יו"ר הוועדה - דוד ברודט- דירקטור אחר, שמואל בן צבי-דירקטור חיצוני, אסתר דומיניסיני- דירקטור אחר, סאמר חאגי' יחיא- דירקטור אחר, אסתר לבנון- דירקטור אחר, חיים סאמט-דח"צ וצפורה סמט- דח"צ.

6.6.5 ועדת השקעות

להלן בתמצית עיקרי הנושאים בהם הוועדה מוסמכת לדון ולהחליט:

- (א) ביצוע או מימוש השקעות ריאליות, השקעות נוסטרו, נטילת התחייבות חיתומית ומכירת מקרקעין, ציוד או נכסים אחרים, כל אלה בתנאים ומעבר לרף שנקבע על-ידי הדירקטוריון.
- (ב) רכישת חברות בנות, הקמתן, מכירתן או מיזוגן בין לבין עצמן או בין לבין הבנק, בתנאים מסוימים.

בנוסף, הוועדה תדון ותמליץ לדירקטוריון אודות תקציב ההשקעות של הבנק (למעט השקעות IT), ותקבל דיווחים תקופתיים לגבי עסקאות במקרקעין והשקעות.

נכון למועד תשקיף מדף זה, הרכב הוועדה הוא ה"ה: יו"ר הוועדה - דוד ברודט- דירקטור אחר, יצחק אידלמן-דח"צ, יואב נרדי- דירקטור אחר, צפורה סמט-דירקטורית חיצונית שעומד בתנאי כשירות דח"צ ויצחק שריר- דירקטור אחר.

6.6.6 ועדת טכנולוגיה

ועדת טכנולוגיה, בין היתר, תדון ותמליץ לדירקטוריון אודות מדיניות נושאים בעלי הקשר טכנולוגי ותקציב השקעות IT, וכן תדון בהתפתחויות, מגמות, הזדמנויות וסיכונים הנוגעים לטכנולוגיות המידע, תקיים פיקוח שוטף ורציף על סיכוני ההמשכיות העסקית, ותלווה פרויקטים טכנולוגיים.

נכון למועד תשקיף מדף זה, הרכב הוועדה הוא ה"ה: יו"ר הוועדה - דוד ברודט- דירקטור אחר, יצחק אידלמן-דח"צ, שמואל בן צבי-דירקטור חיצוני, תמר גוטליב-דח"צ, אסתר לבנון- דירקטור אחר, יואב נרדי- דירקטור אחר ויצחק שריר- דירקטור אחר.

6.6.7 ועדות אחרות וועדות אד-הוק

בנוסף לוועדות לעיל, פועלות בבנק ועדות קבועות למטרות ספציפיות כגון ועדת נוהל וועדת תשקיפים, אשר מתכנסות בעת הצורך. בנוסף, הדירקטוריון מקים מעת לעת ועדות אד-הוק למטרות ספציפיות, כגון הוועדה ליישום המלצות שטרם.

6.7. מורשי חתימה של התאגיד

בתאגיד אין מורשה חתימה עצמאי כהגדרת מונח זה בסעיף 37(ד) לחוק ניירות ערך.

6.8. פרטים נוספים

6.8.1 רואי החשבון של הבנק:

סומך חייקין, רחוב הארבעה 17, מגדל המילניום, תל אביב.
קוסט פורר גבאי את קסירר, רחוב מנחם בגין 144א, תל אביב.

6.8.2 משרדו הרשום של הבנק:

רחוב יהודה הלוי 34, בית לאומי, תל אביב.

פרק 7 - בעלי עניין בבנק

7

7.1. כאמור בסעיף 3.5 לעיל, החל מיום 24 במרץ 2012 מוגדר הבנק, על-פי הקבוע בדיון, כתאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה ואין בעל מניות המוגדר כבעל השליטה בבנק.

7.2. תגמולים לנושאי משרה בכירה

לפרטים בדבר התגמולים שניתנו בגין השנים 2016 ו-2017, לחמשת מקבלי השכר הגבוה ביותר בבנק מבין נושאי המשרה הבכירים בבנק או בתאגיד בשליטתו, וכן לשלושת נושאי המשרה הבכירה בעלי התגמולים הגבוהים ביותר בבנק בקשר עם כהונתו בבנק עצמו, לרבות תיאור עיקרי תנאי העסקתם, ראו בפרק "שכר נושאי משרה בכירה" בדוח ממשל תאגידי הכלול בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2017, וכן בביאור 23 לדוחות הכספיים הכלולים בדוח התקופתי לשנת 2017 (להלן: "**הדוחות הכספיים**" ו- "**הדוח התקופתי לשנת 2017**", בהתאמה).

7.3. שיפוי, פטור וביטוח

לפרטים בנושא שיפוי, פטור מאחריות וביטוח לדירקטורים ונושאי משרה בבנק ראו ביאור 26(ו) לדוחות הכספיים וכן ראו מידע לפי תקנה 29א לתקנות הדוחות במסגרת הדוח התקופתי לשנת 2017.

לעניין פטור לנושאי משרה יצוין כי תקנה 143 לתקנון קובעת כי הבנק רשאי לפטור מראש נושא משרה בו מאחריותו, כולה או מקצתה, בשל נזק עקב הפרת חובת זהירות כלפיו. על אף האמור לעיל, הבנק אינו רשאי לפטור מראש דירקטור מאחריותו כלפיו עקב הפרת חובת הזהירות ב"חלוקה" (כהגדרת מונח זה בחוק החברות).

7.4. שכר הדירקטורים

לפרטים בדבר הסכום הכולל של שכר חברי הדירקטוריון (פרט ליו"ר הדירקטוריון, לגביו נכללים הפרטים כאמור בסעיף 7.2 לעיל), וההוצאות ששולמו להם, או היו זכאים לקבלם מהבנק, אשר אינן חורגות מן המקובל, ראו מידע לפי תקנה 21 לתקנות הדוחות במסגרת הדוח התקופתי לשנת 2017. לפרטים נוספים אודות שכר הדירקטורים ראו סעיפים 77 ו-78 לתקנון הבנק.

הגמול המשולם לכל הדירקטורים בבנק, למעט ליו"ר הדירקטוריון, הינו גמול שנתי וגמול השתתפות בישיבות, בגובה הסכום המרבי לדירקטור חיצוני או לדירקטור חיצוני מומחה, לפי העניין, בהתאם לקבוע בתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000, כפי שיהיה נוסחן מעת לעת.

7.5. החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה

לפרטים אודות החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה בניירות הערך של הבנק או ניירות ערך של חברות בנות או של חברות קשורות שלו, אם פעילותן מהותית לפעילות הבנק, נכון ליום 29.3.2018 ראו דיווח מיידי של הבנק מיום 10.4.2018 (מספר אסמכתא 036208-01-2018). לפרטים בדבר רשימת בעלי אמצעי שליטה מהותיים בבנק בהתאם לתקנה 33(ד) לתקנות הדוחות ראו דיווח מיידי של הבנק מיום 10.4.2018 (מס' אסמכתא 036136-01-2018).

פרק 8 - דוחות כספיים ודוח אירועים

8

8.1. דוחות כספיים

בהתאם להוראות סעיף 60 ו-66 לתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת תשקיף - מבנה וצורה) התשכ"ט-1969 (להלן: "תקנות פרטי תשקיף"), נכללים בתשקיף זה על דרך של הפנייה הדוחות כדלקמן:
הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2017 שנכללו בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2017 שפורסם ביום 6.3.2018 (מס' אסמכתא: 2018-01-042177) (להלן: "הדוח התקופתי לשנת 2017").

8.2. הדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 במרס 2018 שנכללו בדוח הרבעון הראשון לשנת 2018 של הבנק כפי שפורסם ביום 24.5.2018 (אסמכתא מספר: 2018-01-042000) ("דוח הרבעון הראשון").

8.3. הצהרת המנהל הכללי ונושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים בבנק

בהתאם להוראות סעיף 60 ו-66 לתקנות פרטי תשקיף נכללים בתשקיף זה על דרך של הפנייה הצהרות המנהל הכללי ונושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים בבנק, הנדרשות לפי תקנה 9(ב) לתקנות הדוחות, שנכללו בדוח התקופתי לשנת 2017, וכן הצהרות המנהל הכללי ונושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים בבנק בהתאם לתקנה 38(ד) לתקנות הדוחות, שנכללו בדוח הרבעון הראשון.

8.4. מכתבי הסכמה של רואי החשבון המבקרים של הבנק

לתשקיף זה מצורפים מכתבי הסכמה של רואי החשבון המבקרים של הבנק, בהם נכללת הסכמתם לכלול בתשקיף המדף, לרבות בדרך של הפנייה, את דוח רואי החשבון המבקרים לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2017, דוח רואי החשבון בדבר הבקרה הפנימית ודוח הסקירה של רואי החשבון המבקרים לדוח הרבעון הראשון.

8.5. מכתב הסכמת אקטואר להכללת חוות דעת אקטוארית של זכויות הפנסיה, מענקים וחופשות

מיוחדות לעובדי הבנק

לתשקיף זה מצורף מכתב הסכמת אקטואר בו נכללת הסכמתו לכלול בתשקיף זה את חוות דעתו האקטוארית בדבר זכויות פנסיה, מענקים וחופשות מיוחדות של עובדי הבנק ליום 31.12.2017 וליום 31.3.2018 אשר צורפו לדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2017 ולדוח הרבעון הראשון.

8.6. דוח אירועים

בהתאם לתקנה 60(ב) לתקנות פרטי תשקיף מצורף לתשקיף זה דוח אירועים, כהגדרתו בסעיף 56 לתקנות פרטי תשקיף, בדבר אירועים שהתרחשו לאחר מועד חתימת הדוחות הכספיים, קרי מיום 5.3.2018 ועד סמוך למועד מתן ההיתר לתשקיף.

דוח אירועים

בהתאם לתקנה 60ב(ב) לתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת התשקיף - מבנה וצורה), התשכ"ט - 1969, להלן דוח אירועים המפרט אירועים מהותיים בתקופה שלאחר מועד חתימת הדוחות הכספיים של הבנק ליום 31.12.2017 (אשר נחתמו ביום 5.3.2018 ופורסמו במגנא ביום 6.3.2018) (מס' אסמכתא: 2018-01-021430) (להלן: "הדוחות הכספיים") ועד סמוך למועד מתן ההיתר לתשקיף מדף זה. חלק מהמידע בדוח אירועים זה כולל "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו – ראה פרק מידע צופה פני עתיד בדוח הכספי לשנת 2017, עמוד 11.

הליכים משפטיים

- (1) בהמשך לאמור בביאור 26 ג. 1, 1.3 יג. לדוחות הכספיים בדבר בקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה ביום 8 בדצמבר 2016, נגד הבנק ונגד בנקים אחרים, במסגרתה נטען, בין היתר, כי הבנקים גובים עמלות מינימום בהעברה של מטבע חוץ במדרגים, ולא עמלת מינימום אחת בלבד, כפי שלטענת המבקש נדרש בכללי הבנקאות, יצוין כי ביום 13 במרס 2018 ניתן פסק דין שאישר את הסתלקותו של המבקש מההליך, ובכך הסתיימה התובענה.
- (2) בהמשך לאמור בביאור 26 ג. 1, 1.1 ד. לדוחות הכספיים בדבר בקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה ביום 11 בספטמבר 2017 נגד הבנק, במסגרתה נטען, בין היתר, כי הבנק פותח חשבונות על שם ועד הבית, חלף חשבון על שם הבית המשותף, כפי שנדרש בחוק המקרקעין. כמו כן, נטען כי הבנק גובה בחשבונות אלו עמלות שלא כדין, לא מקיים את הוראות שיקים ללא כיסוי לגבי זיהוי הלקוחות, ולא מאפשר לבעלי הדירות גישה למידע לגבי חשבון הבנק. יצוין כי ביום 25 במרס 2018 ניתן פסק דין שאישר את הסתלקותה של המבקשת מההליך, ובכך הסתיימה התובענה.
- (3) בביאור 26.ג.1.3 א. לדוחות הכספיים הובא מידע לגבי בקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה נגד הבנק (בגין פעילות בנק לאומי למשכנתאות בע"מ שמוזג לתוך הבנק), ונגד בנקים אחרים. סכום התביעה הייצוגית הנטען נגד כל הבנקים המשיבים עמד על כ-927 מיליון ש"ח נכון ליום 1 בינואר 2010, וסכום התביעה הייצוגית הנטען נגד הבנק עמד על כ-327 מיליון ש"ח. לטענת המבקשים הבנקים גבו מנוטלי הלוואות לדיור "ריבית דריבית מראש", בניגוד לדין וכן בניגוד להוראות הסכמי הלוואה. ביום 16 באוגוסט 2015 דחה בית המשפט את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית מסיבה של היעדר עילה. ביום 7 בדצמבר 2015 הגישו המבקשים ערעור על החלטת בית המשפט לבית המשפט העליון. ביום 14 במרס 2018 ניתן פסק דין על ידי בית המשפט העליון שדחה את הערעור. בכך הגיעה התובענה לסיומה.
- (4) בביאור 26.ג.1.2 א. לדוחות הכספיים הובא מידע לגבי בקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה נגד הבנק ונגד בנקים אחרים. המפקח על הבנקים, נגיד בנק ישראל והממונה על הגבלים עסקיים צורפו כמשיבים פורמאליים. עניינה של הבקשה היה טענה בדבר גבייה, כביכול, של עמלות שלא כדין, בקשר לפעילות של המרה ומשלוח של מטבע חוץ, מבלי שניתן לכך גילוי נאות. הנוק שלטענת המבקשים נגרם ללקוחות (כפי שעודכן בבקשה "מקוצרת" שהוגשה על ידי המבקשים), עמד על כ-2.6 מיליארד ש"ח (המבקשים טענו לנזקים נוספים שלא כומתו). ביום 20 בינואר 2015, החליט בית המשפט על איחוד הדיון עם בקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה בענין דומה, בסכום של 200 מיליון ש"ח, גם כנגד חברות כרטיסי האשראי (לרבות כנגד חברת לאומי קארד). ביום 21 במרס 2018 נודע לבנק כי המבקשים הגישו ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בתל אביב מיום 1

במרס 2018, שדחה את הבקשות לאישור תובענה ייצוגית וחייב את המבקשים בתשלום הוצאות למשיבים.

(5) בביאור 1.ג.26.1.1 ד. לדוחות הכספיים הובא מידע לגבי בקשה לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה ביום 15 במאי 2017 נגד הבנק (במקביל לתביעות דומות שמתנהלות נגד בנקים אחרים, ולתביעה בעילה זהה שהוגשה נגד הבנק ביום 12 בפברואר 2017 והיא תלויה ועומדת). לטענת המבקשים, הבנק אינו מסווג עסקים כ"עסקים קטנים" וכתוצאה מכך גובה מהם, שלא כדין, עמלות שלא לפי התעריפון שחל על עסק קטן. סכום הנזק הנטען נאמד על ידי המבקש, לכל המשיבים גם יחד, בסך של כ-462 מיליון ש"ח. ביום 17 באפריל 2018 ניתנה החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב על מחיקת הבקשה לאישור תביעה ייצוגית מיום 15 במאי 2017. בית המשפט קבע כי התביעה שתמשיך להתנהל נגד הבנק תהיה הבקשה לאישור תביעה ייצוגית שהוגשה ביום 12 בפברואר 2017 בה סכום הנזק הנטען הינו 100 מיליון ש"ח.

(6) ביום 6 במאי 2018 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק. טענת המבקש היא, כי הבנק אינו ממלא כביכול את חובתו לעשות מאמץ סביר לאיתור בעלי חשבונות ללא תנועה שמעל סכום חובת ההשקעה לפי צו הבנקאות "פקדונות ללא תנועה" התש"ס-2000, וכי לא די בשערוך החשבונות שהבנק מבצע על פי הוראות הצו, אלא על הבנק לשערך את החשבונות בסכומים גבוהים יותר. לטענת המבקש, כלל הנזק של חברי הקבוצה לא ניתן להערכה.

(7) לא חלו שינויים מהותיים לגבי תביעות נגד חברות בנות של הבנק ביחס למפורט לדוחות הכספיים, למעט כמפורט להלן:

ביום 8 ביולי 2014 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד מספר חברות כרטיסי אשראי, כולל לאומי קארד. לפרטים בדבר בקשה זו ראה סעיף 4 לעיל. ביום 21 במרס 2018 נודע לבנק כי המבקשים הגישו ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בתל אביב מיום 1 במרס 2018, שדחה את הבקשה לאישור תובענה ייצוגית וחייב את המבקשים בתשלום הוצאות למשיבים.

(8) ביום 1 במאי 2018 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד לאומי קארד וחברת כרטיסי אשראי נוספת. הבנק צורף כנתבע לאור החזקתו במניות לאומי קארד. לטענת המבקש, החברות המנפיקות כרטיסי אשראי לא מעבירות ללקוחותיהם שביצעו עסקאות בקרדיט או עסקאות של דחיית סל, אישור תקופתי/שנתי המפרט את הוצאות המימון (סך הריביות וההוצאות ששולמו בגין עסקאות קרדיט). לטענת המבקש, אי גילוי מידע זה ללקוחות פרטיים הינו הטעיה, ולגבי לקוחות עסקיים - אי הגילוי גם מונע מהם להזדכות בגין הוצאות אלו מול רשויות המס. סכום הנזק הנטען נאמד על ידי המבקש, לכל המשיבים גם יחד, בסך של כ-180 מיליון ש"ח.

נושאים נוספים

(9) בפרק "הסכמים מהותיים" בדוחות הכספיים מתוארת התקשרות למתן שירותי מחשוב לבנק איגוד. בהמשך למגעים שהתקיימו עם בנק איגוד לגבי מועד סיום הסכם שבין הבנק לבין בנק איגוד למתן שירותי מחשוב לבנק איגוד, על רקע העסקה לרכישת בנק איגוד על ידי בנק מזרחי טפחות בע"מ, ביום 29 במרס 2018 אישר דירקטוריון בנק איגוד את הצעת בנק לאומי, להארכת תקופת ההיפרדות לתקופה של עד 18 חודשים נוספים, קרי לכל המאוחר עד ליום 30 ביוני 2021, ובלבד שבכל מקרה בו יבקש בנק איגוד להקדים את תום תקופת ההיפרדות לפני המועד האמור, תינתן לבנק לאומי הודעה מוקדמת של 24 חודשים לפחות. ככל שתהיה מגבלה רגולטורית להארכת תקופת ההיפרדות, לא יהיה בכך כדי לפטור את בנק איגוד מחובתו לשלם לבנק לאומי תמורת עלות

השירותים בגין תקופה בת 24 חודשים ממועד ההודעה. הארכת ההתקשרות כפופה לקבלת אישור הממונה על ההגבלים העסקיים והמפקחת על הבנקים.

10) כמפורט בפרק "חברות מוחזקות עיקריות" בדוחות הכספיים, בהתאם להוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, הבנק נדרש למכור את החזקותיו בחברה הבת - לאומי קארד בע"מ (להלן: "לאומי קארד"), בתוך המועד שנקבע בחוק. כחלק מהיערכות למימוש האמור, הבנק פועל במספר חלופות, ובהן חלופת מכירת ההחזקות וחלופת הנפקה של מניות לאומי קארד לציבור, שיכול שתכלול הצעת מכר. ביום 28 במרס 2018, הגישה לאומי קארד לרשות לניירות ערך, טיוטה ראשונה של תשקיף להשלמה – הנפקה ראשונה לציבור, הצעת מכר ותשקיף מדף. טרם נקבעו תנאי ההנפקה והצעת המכר האמורות ואין וודאות בשלב זה שהנפקה כאמור תצא אל הפועל. בשל כך, לאומי קארד מוצגת חשבונאית כקבוצת מימוש המוחזקת למכירה.

11) בהמשך לאמור בפרק "חברות מוחזקות עיקריות" בדוחות הכספיים, ביום 29 באוגוסט 2017 הודיעה שופרסל בע"מ (להלן - "שופרסל") ללאומי קארד, כי אין ברצונה לחדש את ההסכם ביניהן משנת 2006 להנפקת כרטיסי האשראי ללקוחות שופרסל ובהמשך דיווחה שופרסל לבורסה כי חתמה על מסמך עקרונות עם חברה אחרת להנפקה ותפעול של כרטיסי האשראי ללקוחות המועדון. בהתאם להסכם בין שופרסל ללאומי קארד, הסתיים ההסכם ביום 18 בינואר 2018 כאשר לאומי קארד ממשיכה להפעיל את כרטיסי המועדון עד תום תוקף הכרטיס או עד ביטולם על ידי הלקוחות, לפי המוקדם. נכון ליום 31 במרס 2018 הסתכם מספר כרטיסי האשראי התקפים בידי לקוחות המועדון בכ-395 אלפי כרטיסים.

בנוסף, ביום 19 באוקטובר 2017 הודיעה שופרסל על כוונתה לפעול למימוש אופציית CALL לרכישת כל החזקות לאומי קארד בשופרסל פיננסים וזאת בהתאם להערכת שווי לשופרסל פיננסים שותפות מוגבלת בע"מ, בה רוכזה הפעילות הקשורה לכרטיסי אשראי שופרסל, שתבוצע על ידי מעריך שווי מוסכם. בין לאומי קארד לבין שופרסל מתנהלים הליכים משפטיים בקשר עם מימוש האופציה, לרבות בגין מחלוקת ביחס לזהות מעריך השווי והערכת השווי שעל בסיסה ייקבע התשלום בגין הרכישה.

12) בהמשך לאמור בפרק "חברות מוחזקות עיקריות" בדוחות הכספיים, ביום 13 במאי 2018 חתמה לאומי פרטנרס בע"מ (להלן: "לאומי פרטנרס"), חברת בת של הבנק, על הסכם (להלן: "ההסכם") עם Indorama Ventures Spain S.L., חברה פרטית המאוגדת בספרד (להלן: "הקונה") למכירת מלוא החזקותיה של לאומי פרטנרס באבגול תעשיות 1953 בע"מ (להלן: "החברה"), שמהוות כ-14.96% מהזכויות בהון ובהצבעה בחברה. התקשרותה של לאומי פרטנרס בהסכם נעשתה במקביל להתקשרותה של HFH International B.V., בעלת השליטה בחברה, בהסכם עם הקונה למכירת מלוא מניותיה בחברה (להלן: "הסכם HFH"). השלמת העסקה לפי ההסכם והשלמת העסקה לפי הסכם HFH מותנות זו בזו ויבוצעו בו זמנית.

עסקת המכירה תושלם בכפוף לקיומם של מספר תנאים מתלים כמפורט בדיווח המידי מיום 13 במאי 2018. נכון למועד זה אין כל ודאות לגבי השלמת הסכם המכירה הנ"ל.

אם וכאשר העסקה תושלם, הבנק צפוי לרשום בגין העסקה רווח לפני מס בסך של כ- 118 מיליון ש"ח.

למידע נוסף, ראה דיווח מיידי מיום 13.5.2018 (אסמכתא : 2018-01-037635).

13) בהמשך לאמור בפרק "חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית" בדוחות הכספיים פורסמו הצעות לשינויים רגולטורים ושינויים בהוראות דין שונות, אשר עשויה להיות להם השפעה על מאפייני הפעילות של הקבוצה, על היקף הפעילות בחלק מתחומי הפעילות של הקבוצה, על שיעור הרווחיות בחלק מפעילויות הקבוצה ועל סיכוני האשראי והסיכונים התפעוליים והמשפטיים להם חשופה הקבוצה. מרבית ההוראות מצויות בשלבים שונים של דיונים ולפיכך לא ניתן להעריך האם יפורסמו כהוראות מחייבות ואם יפורסמו מה יהיו ההוראות הסופיות שייקבעו. לפיכך, לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה שעשויה להיות לאותן הוראות על הפעילות הכוללת של הקבוצה, אם בכלל. בפרק זה מפורטות הוראות אשר נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח והוראות הצפויות להיכנס לתוקף, אשר השפעתן על הבנק צפויה להיות משמעותית.

חקיקה

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018

החוק פורסם ברשומות ביום 15 במרס 2018. החוק כולל רפורמה בהליכי חדלות הפירעון של יחידים ותאגידים. בחוק כלולות הוראות המתייחסות לכלל סוגי החייבים, ולצידן הוראות העוסקות בהיבטים הייחודיים לסוגי חייבים שונים - יחידים ותאגידים. בין היתר, קובע החוק, כי נושה מובטח בשעבוד שוטף יהיה זכאי לפרוע את חובו המובטח מהשעבוד שוטף רק עד לסכום השווה ל-75% משווי הנכסים עליהם חל השעבוד. יתרת הנכסים המשועבדים תשמש לתשלום החובות הכלליים. הוראה זו, עתידה לפגוע בשווי השעבודים השוטפים שבידי הבנק. תחילתו של החוק 18 חודשים מיום פרסומו, והוא יחול על הליכים לפי החוק שהחלו ביום התחילה ואילך.

החוק לצמצום השימוש במזומן, התשע"ח-2018

החוק פורסם ברשומות ביום 18 במרס 2018. החוק קובע הגבלות על השימוש במזומן ובשיקים סחירים, במטרה לצמצם את ההון השחור ולסייע במאבק בפעילות פלילית לרבות פשיעה חמורה, העלמות מס, והלבנת הון ומימון טרור. החוק מיישם את המלצות הוועדה הבין-משרדית לבחינת נושא צמצום השימוש (ועדת לוקר). בין היתר, כולל החוק הגבלות על שימוש במזומן בסכומים שונים, תוך עריכת הבחנה בין נותני תשלום ומקבלי תשלום שהינם "עוסקים" לבין נותני תשלום ומקבלי תשלום ש"אינם עוסקים", ובין סוגי עסקאות שונים (כגון: שכר עבודה, תרומה, מתנה, והלוואה). בנוסף קובע החוק הגבלות על השימוש בשיקים והיסבם, לרבות הגבלות שיחולו על בנקים הפורעים שיקים. החוק ייכנס לתוקפו ביום 1 בינואר 2019, ובכל הנוגע להתנהלות הבנקים ביחס לשיקים ביום 1 ביולי 2019. הבנק נדרש להיערך ליישום החוק על היבטיו השונים.

הוראות הפיקוח על הבנקים

תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 367 ו-420 בנושא בנקאות בתקשורת

ביום 22 במרס 2018 פורסמו תיקונים להוראות הני"ל הכוללים הקלות שונות. בכלל זה, נקבעה חלופה נוספת לזיהוי הלקוח בפתחת חשבון מקוון, באמצעות שימוש בטכנולוגיה לזיהוי ואימות

חזותיים מרחוק. שימוש בטכנולוגיה זו יאפשר לבנק, בין היתר, לפתוח חשבונות מקוונים לקטינים החל מגיל 16 וללקוחות שאין ברשותם חשבון קיים. כמו כן נקבע, כי בכפוף לביצוע הערכת סיכונים מתאימה, יהיה הבנק רשאי לעשות שימוש בדואר אלקטרוני לא מוצפן. יישום ההקלות השונות בהוראה יאפשר לבנק לקדם ולהרחיב את השימוש בבנקאות דיגיטלית לשם המשך שיפור חווית הלקוח, ניהול מיטבי של הסיכונים התפעוליים, קידום תהליכי ההתייעלות וצמצום העלויות.

טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין לעניין מיקור חוץ והוראת ניהול בנקאי תקין 363 בעניין ניהול סיכוני סייבר בשרשרת אספקה

ביום 26 במרס 2018 פורסמה טיוטת ההוראה בעניין מיקור חוץ. הטיוטה נועדה לאפשר לתאגידים הבנקאיים לעשות שימוש במיקור חוץ, מתוך מטרה להגביר את הנגישות והזמינות ללקוחות ולהמשיך את תהליכי ההתייעלות והגברת התחרות בתחום הבנקאות והתשלומים. זאת, תוך קביעת העקרונות על פיהם נדרשים התאגידים הבנקאיים לפעול, על מנת לצמצם את חשיפתם לסיכונים פוטנציאליים הגלומים במיקור חוץ.

בין היתר קובעת ההוראה מהו מיקור חוץ, רשימת פעולות האסורות להעברה למיקור חוץ, הצורך בביצוע בדיקת נאותות לנותן השירות ואופן ביצועה ודרישות דיווח לפיקוח על הבנקים לגבי הוצאת פעילויות מסוימות למיקור חוץ. כמו כן, טיוטת ההוראה מאפשרת לבצע באמצעות מיקור חוץ פנייה יזומה למשקי בית לצורך העמדת אשראי על ידי התאגיד הבנקאי, למשל הפניית הלקוח לבנק בעת רכישת מוצר (כגון: סוכנויות רכב), וזאת בכפוף לתנאים הקבועים בטיוטת ההוראה.

בנוסף, ביום 24 באפריל 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראה בנושא ניהול סיכוני סייבר בשרשרת אספקה. ההוראה נועדה להבהיר, מהי האחריות של התאגיד הבנקאי בנוגע לקיום תצורת עבודה מאובטחת מול הספקים החיצוניים המהותיים ואת חובותיו לניהול סיכוני סייבר הולמים בפעילות ספקים אלו בחצרותיהם, בחצרי התאגיד הבנקאי ובממשקים שלהם עם התאגיד, ובין היתר: דרישה לקביעת עקרונות להתחייבויותיהם של ספקים מהותיים בהתייחס לניהול סיכוני הסייבר; חובה להגדרת התייחסות פרטנית לנושא ניהול סיכוני הסייבר בהסכמי התקשרות עם ספקים מהותיים בהתאם להערכת הסיכונים וחובה לוודא כי הספק עומד בעקרונות שהוגדרו; וכן עריכת בדיקות תקופתיות שונות ביחס לעמידת הספקים בדרישות התאגיד הבנקאי.

תחילתה של ההוראה לא יאוחר מ-6 חודשים ממועד פרסומה. הוראה זו תשולב בהמשך בהוראה בנושא "מיקור חוץ".

הבנק נערך לבחינת השפעתן האפשרית של ההוראות ונערך ליישומן.

הוראות בתחום כרטיסי האשראי

טיוטת תיקון הוראות ניהול בנקאי תקין בעקבות החוק להגברת התחרותיות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (חוק שטרם):

ביום 22 באפריל 2018 פרסם בנק ישראל טיוטת תיקונים להוראות ניהול בנקאי תקין, שמטרתן להקל על חברות כרטיסי האשראי ביום שלאחר הפרדתן מהבנקים.

להלן עיקרי התיקונים המוצעים:

1. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 203 (מדידה והלימות הון – סיכון אשראי – הגישה הסטנדרטית):
לצרכי מדידה והלימות ההון, הבנקים ישקלו אשראי שהם נותנים לחברות כרטיסי אשראי באופן דומה לאשראי שניתן לבנקים.
2. הוראת ניהול בנקאי תקין 313 (מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):
חשיפה של בנק ל"קבוצת לווים חברת כרטיסי אשראי" לא תעלה על 15% מהון התאגיד הבנקאי, וזאת בדומה למגבלה החלה על חשיפה ל"קבוצת לווים בנקאית". הוראה זו תיכנס לתוקף באופן מדורג בתוך שלוש שנים ממועד ההפרדה של חברת כרטיסי האשראי מהתאגיד הבנקאי.
3. הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 221 (יחס כיסוי הנזילות):
נקבעה דרישה פיקוחית מקלה בנושא ניהול סיכון הנזילות, כך שחברות כרטיסי אשראי יידרשו לנהל את סיכון הנזילות שלהן על פי מודל פנימי, אך לא ייחויבו לעמוד ביחס כיסוי הנזילות הפיקוחי.
4. הוראת ניהול בנקאי תקין 470 (כרטיסי חיוב):

- נקבע כי התמורה בגין כל העסקאות שנעשו בכרטיס חיוב של מנפיק בנקאי, תועבר מהמנפיק הבנקאי למתפעל ההנפקה, במועד בו נדרש מתפעל ההנפקה להעביר את הכספים לסולק, ללא תלות במועד החיוב של הלקוח וללא תלות בזהות הסולק. ההסדר ייכנס לתוקף ב-1 בפברואר 2019.
- הסכמי תפעול חדשים בין מנפיק בנקאי (שהוא בנק בעל היקף פעילות רחב) לבין מתפעל הנפקה, שנחתמו עד ליום 31 בינואר 2022, טעונים אישור המפקח.

החלטת רשות ההגבלים העסקיים ביחס להסדר הסליקה הצולבת

ביום 25 באפריל 2018 פרסמה רשות ההגבלים העסקיים את החלטתה בעניין פטור מאישור הסדר כובל בנוגע להסדר הסליקה הצולבת. בין היתר נקבע בהחלטה, כי העברת כספים בין מנפיק וסולק בגין עסקאות המבוצעות בתשלום אחד, תתבצע לא יאוחר מיום לאחר מועד שידור העסקה מבית העסק. ההסדר ייכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2021.

להוראות הנ"ל בתחום כרטיסי החיוב השפעה על מתכונת ההיערכות של הבנק ליישום הוראות החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל; והן צפויות להשפיע בשנים הקרובות על שוק כרטיסי החיוב.

אימוץ עדכונים כלליי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב – הפרשות להפסדי אשראי צפויים והוראות נוספות

ביום 28 במרץ 2018 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בדבר אימוץ עדכונים של כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב, בנושא הפרשות להפסדי אשראי צפויים (CECL) החל מיום 1 בינואר 2021, מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור החל מיום 1 בינואר 2019, והטיפול החשבונאי בחכירות החל מיום 1 בינואר 2020. כמו כן, צוין כי בכוונת הפיקוח להתאים בהקדם את הוראות הדיווח לציבור.

רגולציה בינלאומית

General Data Protection Regulation – רגולציית ההגנה על הפרטיות האירופאית

הרגולציה האירופית להגנה על הפרטיות (GDPR) הינה רגולציה בתחום הפרטיות המחליפה את הדיקטיבה האירופאית להגנת המידע Directive 95/46/EC, ששימשה עד כה כבסיס לחקיקת חוקי הגנה על המידע על ידי מדינות האיחוד האירופאי.

ה-GDPR הינה רגולציה מקיפה בתחום הפרטיות, המפרטת בין היתר חובות ותנאים לגבי עיבוד מידע אישי, זכויות נושאי המידע וכו'. רגולציה זו תיכנס לתוקף ביום 25 במאי 2018.

בנק לאומי נערך לכניסת הרגולציה לתוקף ובוחן את משמעויות ה-GDPR והשלכותיו ביחס לפעילות הבנק.

נושאים נוספים

יוזמות חקיקה שונות בתחום הגברת התחרותיות בשוק האשראי הקמעונאי

בתקופה האחרונה הושם דגש מיוחד על חקיקה המעודדת את התחרות, בעיקר בכל הנוגע לתחום האשראי הקמעונאי. מגמה זו משתקפת בהוראות וביוזמות חקיקה שונות, שנועדו להקל על כניסתם לשוק של שחקנים חדשים; זאת, בין היתר, באמצעות הגדלת המקורות שיעמדו לרשותם, קביעת מדרגות רגולטוריות מקלות, ומתן הקלה בהתחברות למערכות התשלומים והסליקה. להלן מספר דוגמאות להוראות ויוזמות שנועדו לעודד את התחרות כאמור:

- חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, אשר מחייב בנקים בעלי היקף פעילות רחב (לאומי והפועלים) להיפרד מחברות כרטיסי האשראי שבבעלותם בתוך פרק זמן מוגדר; אוסר על בנקים כאמור לעסוק בתפעול הנפקה ובסליקה של עסקאות בכרטיסי חיוב ולהחזיק באמצעי שליטה בתאגידים העוסקים בפעילות כאמור; מחייב את הבנק, במהלך תקופת מעבר מוגדרת, לבצע את תפעול ההנפקה באמצעות חברות מתפעלות; קובע מגבלות שונות כלפי בנק בעל היקף פעילות רחב לעניין פנייה ללקוח בנוגע ל"חידוש כרטיס אשראי"; וכן מחייב, במהלך תקופה מוגדרת, להפחית את מסגרות האשראי של לקוחות הבנק. כפועל יוצא מהוראות החוק כאמור, על הבנק למכור את חברת הבת, לאומי קארד בע"מ, בתוך פרק זמן הקבוע לעניין זה בחוק.
- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, שנכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2017, וקובע מסגרת כוללת להסדרת שוק האשראי החוץ-בנקאי והחוץ-מוסדי בישראל;
- הסדרת מדיניות פעילות התאגידים הבנקאיים מול לקוחות מסוג נותני שירותים פיננסיים מוסדרים ורכזי הצעה;
- החלטת רשות ההגבלים העסקיים בדבר העברת פרוטוקול התקשורת המשמש לביצוע עסקאות בכרטיסי חיוב לידי כלל השחקנים בשוק;
- הסדרת מעמדו ופעולתו של סולק מתארח;

- קביעת קריטריונים כלליים למבקש היתר לשלוט ולהחזיק אמצעי שליטה בסולק ובחברת כרטיסי אשראי ;
- תיקון תקנות ניירות ערך בעניין הצעת ניירות ערך באמצעות רכז הצעה, לצורך התרת מימון הלוואות המונים לתאגידים בפטור מתשקיף (Peer to Business Lending P2B) ;
- הצעה לעדכונים בכללי ההשקעה החלים על גופים מוסדיים ;
- תיקון מס' 27 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), שפורסם ביום 22 במרס 2018 כחלק מחוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנת התקציב 2019). במסגרת תיקון זה נקבע, כי בנק יאפשר ללקוח שמעוניין להעביר את הפעילות הפיננסית שלו מהבנק שבו היא מתנהלת לבנק אחר, לעשות זאת באופן מקוון, נוח, אמין, מאובטח וללא גביית תשלום מהלקוח, והכל בתוך שבעה ימי עסקים מהמועד שבו הבנק המקורי קיבל הודעה על אישור בקשתו של הלקוח בידי הבנק אליו ביקש הלקוח להעביר את פעילותו, או בתוך מועד אחר שיקבע הנגיד בהסכמת שר האוצר. הנגיד, בהסכמת שר האוצר, רשאי לקבוע כי האמור לא יחול על בנק קטן (שווי נכסיו אינו עולה על 5% משווי הנכסים של כלל הבנקים בישראל) או על בנק דיגיטלי, או כי יחול עליו בתום תקופה שקבע. המפקח על הבנקים יקבע הוראות ביצוע למימוש חובת הניידות.

תחילתו של תיקון זה שלוש שנים מיום פרסומו. שר האוצר בהסכמת הנגיד ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לדחות את המועד האמור בשתי תקופות נוספות שלא יעלו על שישה חדשים כל אחת.

השינויים הנ"ל, לצד יוזמות שמוביל בנק ישראל, כגון: בניית מאגר נתוני אשראי, עידוד התייעלות המערכת הבנקאית וקידום רגולציה התומכת במעבר לבנקאות דיגיטלית בערוצים ישירים, צפויים להשפיע בשנים הקרובות על שוק הבנקאות בישראל.

שב"א - פטור מאישור הסדר כובל - החלטת רשות ההגבלים העסקיים מיום 24 בספטמבר 2017

ביום 24 בספטמבר 2017 נתנה רשות ההגבלים העסקיים פטור בתנאים מאישור הסדר כובל בין חברת שב"א לבין בעלי המניות של החברה, ובהם בנק לאומי. בתנאי הפטור נקבעו, בין היתר, עניינים אלה:

- שב"א תעביר, בתחילת שנת 2018 וללא תמורה, את כל זכויותיה בפרוטוקול אשראית EMV לעמותה שתוקם על ידי שב"א ומשתמשים נוספים שיצורפו כחברים בעמותה. החל ממועד העברת הזכויות בפרוטוקול, שב"א תחדל מלעסוק בפעילות הפרוטוקול (למעט שירותי תפעול לפרק זמן מוגבל).
- דרישות החיבור למערכות שב"א תהיינה שוויוניות. שב"א לא תסרב לבקשה של כל גוף להתחבר למערכותיה, אם הוא עומד בדרישות החיבור.
- בוטלה מגבלת חלוקת הדיבידנדים לבעלי המניות בשב"א. החל מתום שנת 2019 או מהמועד בו תחדל שב"א לספק שירותים כלשהם לעמותה, לפי המוקדם, רשאית שב"א לחלק דיבידנד לבעלי מניותיה אם התקיימו תנאים אלה: זכויות שב"א בפרוטוקול הועברו לעמותה וכן לא

קיים בעל מניות המחזיק בשב"א מעל 10% מאמצעי השליטה. בהחלטה נקבע הסדר מיוחד לגבי חלוקת העודפים שנצברו בשב"א נכון למועד מתן ההחלטה, אשר יועברו לבעלי המניות הקיימים.

בהתאם לאמור, ובכפוף להסדר המיוחד שנקבע בהחלטת רשות ההגבלים העסקיים לגבי חלוקת העודפים, חילקה שב"א ביום 28 במרס 2018 דיבידנד לבעלי מניותיה. סכום הדיבידנד שקיבל הבנק מסתכם לכ-71.5 מיליון ש"ח, מתוכו סך של כ-64.5 מיליון ש"ח מוחזק בנאמנות בהתאם לתנאי אישור רשות ההגבלים העסקיים.

14) בהמשך לאמור בביאור 26 ז 1 לדוחות הכספיים בדבר כרטיסי אשראי, בחודש מרס 2018 חתם הבנק על הסכם הנפקה ותפעול הנפקת כרטיסי אשראי עם ישראלכרט בע"מ ויורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ (מקבוצת ישראלכרט) וכן על מזכר הבנות עם כרטיסי אשראי לישראל בע"מ ודיינרס קלוב ישראל בע"מ (מקבוצת כאל).

לפי המערכת ההסכמית כאמור, ינפיקו הצדדים כרטיסי חיוב החל מחודש פברואר 2019 והחברות הנ"ל יבצעו את תפעול ההנפקה. במערכת ההסכמית האמורה נקבעה חלוקת ההכנסות בין הצדדים וכן זכויותיהם וחובותיהם ביחס לפעילות ההנפקה ותפעול ההנפקה. בהמשך להתקשרויות כאמור, הצדדים פועלים לחתימה על הסכמים מפורטים.

במקביל, הבנק מנהל משא ומתן עם לאומי קארד לקראת חתימה על הסכם הנפקה ותפעול הנפקת כרטיסי אשראי, אשר יחליף את ההסכם הקיים ושמכוחו ינפיקו הצדדים כרטיסי חיוב החל מחודש ינואר 2019.

15) בהמשך לאמור בביאור 36(ו) ולפרק חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית, לדוחות הכספיים, לעניין היענות הבנק לפניית הבורסה לניירות ערך לתל אביב בע"מ ("הבורסה") לבעלי מניותיה למכירה והעברה של מלוא החזקות הבנק בבורסה המהוות 9.3% מהון מניות הבורסה ("המניות המוצעות" ו-"הצעת הבנק", בהתאמה), ביום 16 באפריל 2018 הודיעה הבורסה לבנק על קיבול הצעתו למכירת מלוא המניות המוצעות ("הודעת הקיבול"). בהתאם להודעת הקיבול, כל המניות המוצעות יימכרו ויועברו לנעבר או לכמה נעברים. בהודעת הקיבול הובהר, כי התמורה בגין המניות המוצעות תעלה על המחיר שנקבע בהצעת הבנק, אולם הסכום העודף בין התמורה שתשולם בפועל לבין המחיר הכולל הנקוב בהצעת הבנק בגין המניות המוצעות, יועבר לבורסה כמתחייב מהוראות חוק ניירות ערך (תיקון מס' 63), התשע"ז-2017. בהודעת הקיבול הובהר כי השלמת העסקה טעונה אישורים רגולטוריים והשלמה של העסקה. לפי הודעת הקיבול, המועד הקובע להשלמת העסקה נקבע ליום 19 ביוני 2018, בכפוף לאפשרות דחייתו בהסכמת הצדדים ("המועד הקובע"). אם לא יתקבלו האישורים הנדרשים עד המועד הקובע או שהעסקה לא תושלם עד אותו מועד, העסקה תתבטל.

16) כמפורט בביאור 23 לדוחות הכספיים של הבנק, זכויות הפרישה והפנסיה בבנק נקבעות על פי סיווג תקופות העסקה השונות בבנק כאשר לעובדים שהחלו עבודתם בבנק מיום 1 בינואר 1999 קיימות הפקדות שוטפות לפיצויים ותגמולים ולגביהם לבנק אין חבות פנסיונית למעט השלמה לפיצויי פיטורין לעובדים שהחלו את עבודתם בבנק לפני 1 בינואר 1999 הפורשים מעבודתם בבנק בגיל פרישה הזכות לבחור בקבלת פיצויי פרישה וכספי התגמולים או לקבל

פנסייה מהבנק, הכל בהתאם ובכפוף להוראות ההסכמים השונים החלים על העובדים. הבנק מפקיד עבור עובדים אלה כספים לתגמולים ופיצויים בקופת גמל לתגמולים ופיצויים של עובדי הבנק אשר מנוהלת על ידי חברה מנהלת המוחזקת על ידי עמיתי הקופה (להלן – "יעודה"). בשנים האחרונות ביצע הבנק שורה של צעדים על מנת למתן את ההשפעה של התחייבויות אלה על הדוחות הכספיים. בהמשך לצעדים אלה החל הבנק בבחינה של חלופות ביחס למצב הקיים כיום לפיו מלוא הכספים מופקדים ביעודה כאמור. בשלב זה לא ניתן להעריך האם הבחינה כאמור תוביל לגיבוש תוכנית שתאושר ותבוצע בפועל ולא ניתן להעריך האם ניתן יהיה להגיע להסכמות הנדרשות לשם ביצוע של האמור לעיל.

17) בהמשך לאמור בביאור 36(ג) לדוחות הכספיים, לעניין הסכם עם הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ ("הרמטיק") למכירת השליטה בחברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ להרמטיק, ביום 17 באפריל 2018, הושלמה העסקה. להשלמת העסקה לא צפויה להיות השפעה מהותית על התוצאות הכספיות.

18) בהמשך לאמור בפרק "אסיפה כללית שנתית ובחירת דירקטורים" בדוחות הכספיים, בהמשך להחלטת דירקטוריון הבנק מיום 25 במרס 2018, ביום 26 במרס 2018 פורסם דיווח מיידי אודות הכוונה לכנס אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק, אשר על סדר יומה צפויים להיכלל הנושאים הבאים: (1) דיון בדוחות הכספיים השנתיים; (2) מינוי רואי חשבון מבקרים והסמכה בנוגע לקביעת שכרם; (3) מינוי שני דירקטורים חיצוניים בהתאם לקבוע בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים (להלן: "דירקטור חיצוני", "הוראה 301") ו- (4) מינוי שני דירקטורים חיצוניים בהתאם לקבוע בחוק החברות, **התשנ"ט-1999 (להלן: "דח"צ", "חוק החברות")**.

לפירוט נוסף ראה דיווח מיידי מתקן בעניין הודעה מקדימה בדבר כוונה לזמן אסיפה כללית שנתית שעל סדר יומה מספר נושאים וביניהם מינוי דירקטורים שפורסם ביום 26 במרס 2018 (אסמכתא: 2018-01-029917).

בהמשך להודעה המקדימה שפרסם הבנק כאמור לעיל ובהתאם לקבוע בסעיפים 11ד(א), (1), (2) ו- (3) לפקודת הבנקאות, 1941, קיבל הבנק:

- א. הודעה מהוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים שמונתה לפי סעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981, במסגרתה מפורטת רשימת מועמדים לכהונת דירקטורים בבנק לבחירה באסיפה הכללית השנתית של הבנק לשנת 2018, כמפורט להלן:
 - שלושה מועמדים לתפקיד דירקטור חיצוני על פי חוק החברות: מר גבאי יורם; הגב' גוטליב תמר ומר קפלן יאיר.
 - שלושה מועמדים לתפקיד דירקטור חיצוני על פי הוראה 301: מר בן צבי שמואל ניר; מר טורבוביץ יורם ומר מראני אוהד.
- ב. הודעה מקבוצת אלטשולר שחם, בעלת מניות שמחזיקה, למיטב ידיעת הבנק, נכון למועד הגשת ההודעה לבנק, 76,797,152 מניות של הבנק, המהוות כ-5.04% מההון המונפק ומזכויות ההצבעה של הבנק, לפיה הציעה את מר אבי זיגלמן כמועמד לכהונה כדירקטור חיצוני בהתאם לקבוע בחוק החברות בדירקטוריון הבנק. פירוט נוסף בדבר המועמדים יימסר במסגרת דוח זימון אסיפה שנתית שיפורסם על ידי הבנק בהתאם להוראות הדין.

לפירוט נוסף ראה דיווח מיידי בעניין הודעות על מועמדים לכהונת דירקטורים בבנק שפורסם ביום 30 באפריל 2018 (אסמכתא: 2018-01-042874).

19) **בהמשך לאמור בפרקים "מינויים ופרישות" ו- "מבנה ארגוני" בדוחות הכספיים, ביום 8 למאי 2018 אישר דירקטוריון הבנק שינוי ארגוני ומינויים בבנק, כדלהלן:**

- א. מר שמוליק ארבל המכהן כיום כחבר הנהלה וראש המערך המסחרי ימונה לתפקיד ראש החטיבה העסקית - המסחרית החל מיום 1 ביוני 2018 במקומו של מר יעקב הבר אשר הודיע על פרישתו מהבנק. מינויו של מר ארבל לראש החטיבה העסקית – מסחרית כפוף לאישור בנק ישראל למינוי.
- ב. יועברו כל היחידות התפעוליות הפועלות במסגרת חטיבות הבנק השונות לאחריותו של מר דני כהן, אשר בנוסף על תפקידו כראש החטיבה הבנקאית, יקבל את האחריות להקמת חטיבת התפעול.
- ג. בד בבד עם השינויים המתוארים לעיל, יעבור מערך ייעוץ בהשקעות לחטיבת אסטרטגיה ורגולציה ומערך אשראים מיוחדים יעבור לחטיבה לניהול סיכונים. למידע נוסף, ראה דיווח מידי מיום 9.5.2018 (אסמכתא: 2018-01-046273).
- 20) בהמשך לאמור בביאור 25 לדוחות הכספיים, לעניין תוכנית תגמול מבוסס מניות, בהתאם לתכנית התגמול של הבנק התנאי להבשלת השליש השני של יחידות ה-PSU (אשר הוקצו ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל הראשי ולנושאי משרה אחרים בבנק (להלן: "נושאי משרה בבנק") כחלק מאישור המענק השנתי מותנה הביצועים בגין מחצית המענק לשנת 2016) (להלן - "יחידות ה-PSU 2016") וכן להבשלת השליש הראשון של יחידות ה-PSU אשר הוקצו לנושאי משרה בבנק כחלק מאישור המענק השנתי מותנה הביצועים בגין מחצית המענק לשנת 2017) (להלן - "יחידות ה-PSU 2017") למניות, התקיים, ולפיכך השליש השני של יחידות ה-PSU 2016 והשליש הראשון של יחידות ה-PSU 2017 הבשילו למניות. בהתאם, ביום 5 במרס 2018 הוקצו לנושאי המשרה בבנק מניות בהתאם למספר יחידות ה-PSU 2016 ויחידות ה-PSU 2017 אשר הבשילו למועד זה. על פי הקבוע במדיניות התגמול, המניות המוקצות בשל הבשלת יחידות ה-PSU 2016, יחידות ה-PSU 2017, הופקדו בידי הנאמן לתכנית התגמול, איסוף שירותי ניהול ונאמנות בע"מ. המניות שהוקצו בגין יחידות ה-PSU 2016 כמפורט לעיל, היו חסומות עד לתאריך 14 במרס 2018 והמנה הראשונה מבין השלוש, של המניות שהוקצו בגין הבשלת יחידות ה-PSU 2017, אשר הבשילה כאמור, הינה חסומה לתקופה של שנה אחת נוספת, עד תום שנתיים ממועד הקצאת יחידות ה-PSU 2017, דהיינו עד 5 באפריל 2019. כמו כן, במסגרת זו, דירקטוריון הבנק אישר העברת 8,084 מניות רדומות של הבנק למחזיקי יחידות ה-PSU שהבשילו. עם העברת המניות הרדומות לניצעים כאמור, הפכו המניות הרדומות של הבנק למניות רגילות (לא רדומות).
- 21) בהמשך לדיווח המידי מיום 6 במרץ 2018 (אסמכתא: 2018-01-021433) בדבר אישור תוכנית רכישה עצמית של מניות הבנק בהיקף של עד 700 מיליון ש"ח וזאת עד יום 31 במרץ 2019, סיים הבנק את היערכותו לביצוע רכישה עצמית על-פי מנגנון הגנת נמל מבטחים שפרסמה הרשות לניירות ערך (עמדה משפטית מספר 8-199), וזאת בכפוף לתנאים שנקבעו בעמדת סגל הרשות. לצורך ביצוע הרכישות התקשר הבנק עם חבר בורסה חיצוני לבנק ואינו בעל קשר עסקי מהותי עימו. בשלב ראשון יועבר לחבר הבורסה סך של כ- 350 מליון ₪ לצורך ביצוע הרכישה העצמית, כאשר המועד המתוכנן לתחילת ביצוע חלק זה מתוך ההיקף הכולל של הרכישה העצמית הינו יום 27 במאי 2018 והוא יהיה בתוקף עד לקרות אחד האירועים הבאים, המוקדם מביניהם: (א) יום 2 באוגוסט 2018 (ב) עם השלמת רכישת מניות הבנק בהיקף כאמור; (ג) קיומה של מניעה חוקית להמשך קיומו של ההסכם עם חבר הבורסה; (ד) הודעת הבנק כי חדל להתקיים התנאי באישור בנק ישראל לתכנית הרכישה בדבר דרישות הלימות הון של הבנק.

22) בהמשך להטמעת מערכת ייעודית לטיפול בחובות בעייתיים, בוצע לאחרונה פיתוח לזיהוי ממוכן טוב יותר של חובות שאורגנו מחדש חלף חובות תקינים או בעייתיים, ובעקבותיו עדכן הבנק את סכום החובות שאורגנו מחדש.

בעקבות האמור, במסגרת הביאורים לדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2018, סווגו מחדש יתרות האשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדור) כך שסך של 223 מיליון ש"ח וסך של כ-224 מיליון ש"ח סווגו מחובות לא בעייתיים לחובות בעייתיים, ליום 31 במרס 2017 וליום 31 בדצמבר 2017 בהתאמה.

סך הסיווג לחובות פגומים עמד על 319 מיליון ש"ח ליום 31 במרס 2017 (כ-223 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הלא בעייתיים וכ-96 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הבעייתיים הלא פגומים) ועל סך של 301 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017 (כ-224 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הלא בעייתיים וכ-77 מיליון ש"ח סיווג מהחובות הבעייתיים הלא פגומים). למידע נוסף ראה ביאור 6 לדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 במרץ 2018.

יצויין גם כי כתוצאה מכך, עודכנה ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרס 2018. השפעת עדכון זה על התוצאות הכספיות לתקופה המדווחת אינה מהותית.

23) בביאור 36' לדוחות הכספיים ובדיווח מידי שפרסם הבנק ביום 22 בינואר 2018 (אסמכתא: BLUSA-008101-01-2018), דיווח הבנק על התקשרות בהסכם להכנסת שותפים אסטרטגיים ל-BLUSA ("ההסכם"). בהתאם לתנאי ההסכם רכשו כל אחד מהשותפים 7.5% מהון המניות של Bank Leumi Corporation תאגיד אמריקאי באמצעותו מחזיק הבנק את השליטה ב-BLUSA. ביום 22 במאי 2018, הושלמה העסקה, לאחר שהתקיימו התנאים המתלים שנקבעו בהסכם לשם השלמתה. בהתאם לתנאי ההסכם, התמורה ששולמה עבר המניות שנמכרו הינה כ-141 מיליון דולר. העסקה תטופל כעסקה הונית והפער בין התמורה לחלק המיעוט בהון יזקף ישירות להון.

24) ביום 15 במאי 2018 חתמה מעלות סוכנות לביטוח בע"מ, שהינה בבעלות מלאה של הבנק ("הסוכנות"), על הסכם עם הראל חברה לביטוח בע"מ ("הראל") ועם סטנדרד ביטוחים בע"מ מקבוצת הראל ("סטנדרד"), במסגרתו נקבע כי החל מתאריך 2 בספטמבר 2018, תקבל הסוכנות שירותי מיקור חוץ מסטנדרד וכן תמשיך לעסוק בתיווך בביטוח מול הראל כמבטחת יחידה לפוליסות החדשות שישווקו בתקופת ההסכם, הכל בהתאם לאופן ולתנאים שנקבעו בהסכם שנחתם. בעקבות ההסכם ההסתדרות הודיעה על סכסוך עבודה במעלות. הנהלת מעלות מקיימת מגעים מול העובדים ונציגי ההסתדרות.

25) בהמשך לאמור בפרק "הון והלימות ההון" – "מדיניות חלוקת דיבידנד" בדוחות הכספיים, בהתאם למדיניות חלוקת דיבידנד המעודכנת, ביום 23 במאי 2018, אישר הדירקטוריון בגין הרבעון הראשון של שנת 2018 דיבידנד בגובה של 40% מהרווח הנקי של הרבעון. סכום הדיבידנד שאושר הסתכם לסך של כ-292 מיליון ש"ח, המהווה 19.15 אג' לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. הדירקטוריון קבע את יום 5 ביוני 2018 כיום הקובע לעניין תשלום דיבידנד ואת יום 19 ביוני 2018 כיום התשלום.

עומר זיו
ראש החטיבה הפיננסית

רקפת רוסק-עמינח
מנהל כללי ראשי

דוד ברודט
יושב ראש הדירקטוריון

תאריך אישור דוח האירועים : 23 במאי 2018.

23 במאי 2018

לכבוד
הדירקטוריון של
בנק לאומי לישראל בע"מ יהודה הלוי 34

תל אביב

א.ג.נ,

הנדון: תשקיף מדף של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק")

אשר עתיד להתפרסם בחודש מאי 2018

הננו להודיעכם כי אנו מסכימים להכללה (לרבות בדרך של הפנייה) בתשקיף המדף שבנדון של הדוחות שלנו המפורטים להלן:

(1) דוח רואי החשבון המבקרים מיום 5 במרס 2018 על הדוחות הכספיים המאוחדים של הבנק לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016, ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017.

(2) דוח רואי החשבון המבקרים מיום 5 במרס 2018 על ביקורת של הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2017.

(3) דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים מיום 23 במאי 2018 על מידע כספי תמציתי נפרד של הבנק ליום 31 במרס 2018 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך.

אנו מסכימים כי הצהרתנו זו תיכלל בתשקיף המדף של הבנק.

סומך חייקין	קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון	רואי חשבון

רואי החשבון המבקרים המשותפים

אלן דובין פ.ס.א. בע"מ
ACTUARIAL CONSULTING יועץ אקטוארי

23/5/2018

לכבוד

בנק לאומי לישראל בע"מ

א.ג.נ,

**הנדון: תשקיף מדף של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק")
אשר עתיד להתפרסם בחודש מאי 2018**

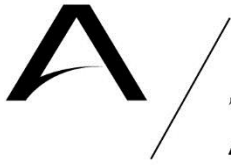
אני הח"מ, מסכים בזאת כי חוות הדעת שנחתמה על ידי ביום 26.2.2018 בעניין הערכה אקטוארית לזכויות פנסיה, מענקים וחופשות מיוחדות לעובדים ליום 31.12.2017, אשר צורפה לדוחות הכספיים של הבנק ליום 31.12.2017, וחוות הדעת שנחתמה על ידי ביום 21/05/2018 בעניין הערכה אקטוארית לזכויות פנסיה, מענקים וחופשות מיוחדות לעובדים ליום 31.3.2018, אשר צורפה לדוחות הכספיים של הבנק ליום 31.3.2018 ייכללו (לרבות בדרך של הפנייה) בתשקיף המדף של הבנק אשר עתיד להתפרסם בחודש מאי 2018.

בכבוד רב,

אלן דובין FSA, FILA

אקטואר יועץ

פרק 9 – חוות דעת משפטית

אגמון ושות' רוזנברג הכהן ושות'
Agmon & Co. Rosenberg Hacoheh & Co.

24 במאי, 2018

לכבוד
בנק לאומי לישראל בע"מ
בית לאומי, רחוב יהודה הלוי 34
תל אביב

א.ג.נ.,

הנדון: תשקיף מדף של בנק לאומי לישראל בע"מ

לבקשתכם, הרינו לאשר כי, לדעתנו, הדירקטורים של הבנק נתמנו כדין ושמותיהם נכללים בתשקיף המדף שבנדון.

אנו מסכימים שחוות דעתנו זו תיכלל בתשקיף המדף שיפורסם עד חודש מאי 2018.

בכבוד רב,

מת' גולדברג, עו"ד

רן שלום, עו"ד

פרק 10 - פרטים נוספים

10.1. אגרת בקשה למתן היתר לפרסום תשקיף

בהתאם לתקנה 4א לתקנות ניירות ערך (אגרת בקשה למתן היתר לפרסום תשקיף), התשס"ו-2005, הבנק שילם לרשות ניירות ערך אגרת בקשה למתן היתר לפרסום תשקיף מדף. תוספת אגרה בעד ניירות ערך שיוצעו על פי תשקיף המדף, ככל שיוצעו, תשולם במועד פרסום דוח הצעת המדף בסכומים ובמועדים הקבועים בתקנות האמורות.

10.2. עיון במסמכים

עותק מהתשקיף, מההיתר לפרסומו וכן העתק מכל אישור, דו"ח או חוות דעת הכלולים או נזכרים בתשקיף המדף, עומדים לעיון במשרדיו של הבנק בשעות העבודה המקובלות. בנוסף, עותק מהתשקיף מפורסם באתר האינטרנט של רשות ניירות ערך שכתובתו : www.magna.isa.gov.il ובאתר האינטרנט של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ שכתובתו : www.maya.tase.co.il

חתימות

הבנק:

בנק לאומי לישראל בע"מ

הדירקטורים:

ברודט דוד

אידלמן יצחק

גוטליב תמר

סאמט חיים

סמט צפורה

דומיניסיני אסתר

חאג' יחיא סאמר, ד"ר

לבנון אסתר

נרדי יואב

שריר יצחק, ד"ר

בן צבי שמואל, ד"ר

מראני אוהד

שטרן ידידה, פרופ'

